

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

3084-60

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

నంపుటము. ౨

జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 20 వ తేది మంగళవారము

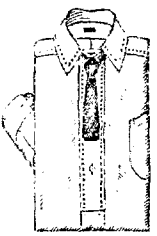
No. 17

సంచిక ౧౨

రాక్షస నామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ మాస శుద్ధ పక్ష ౬

అద్భుత మైన ధరలు

కొద్దిరోజులవరకు మాత్రమే

వేసవి కాలమునకు తగిన ప్రతిష్ఠ మైన ఇంగ్లీషు ట్విల్లతో మద్రాసులో నై సుగా తయారైన పట్టులు 1 వ రకం వెల 1-కి రు 1-0-0. 2 వ రకం 1-కి రు 0-14-0 3 వ రకం 1-కి రు 0-12-0. బనియనులు 1 వ రకం 1-కి రు 0-6-0. 2 వ రకం 1-కి రు 0-5-0. 3 వ రకం 1-కి రు 0-4-0. 4 వ రకం 1-కి రు 0-3-6. ఒక పర్యాయము 3 కి తక్కువ

అంపబడవు.

నె 200 రు నెప్ర్యాక్ కలము బంగారు పాళిటో రు 1-8-0
నె 210 రు నెప్ర్యాక్ కలము " 3-4-0
బ్లాక్ బర్డ్ పాంట్ కలము బంగారు పాళిటో 3-4-0
సీ. కాక్ పాంట్ కలము 2-8-0

అనేక యితర పాక్ టెక్ కలములు సరసముగా దొరకును.
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెంసీ
15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన

ప్రయము తగ్గి నుంపుడు.

శ్రేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవయే. అట్టి కలవకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రూకతగా నుండిన చాలలాభము కలదు. వేయేల, మానదగ్గ గృహమునకు కావలసిన రంగును శ్రేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములు వరకు పనికొచ్చు అన్ని రకములు; కమ్మలు, వాసములు, బల్లలు, దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును.

ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు.

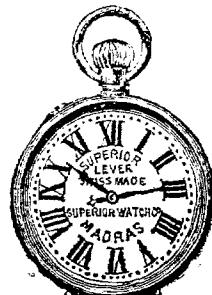
స్టీలు మార్కు పలకలు. రిఫరబల్లు మొదలు గాగల వన్ని మరియితర మార్కుకల వయన్న మద్రాసు ధరలకంటె తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకానున్న మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామీప్రయ; రయిలుచావోలు తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట ను బౌబ్లె రాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్సు, కల్పన కర్తలు, కాకినాడ.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూయలు వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-5 0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము దయలుమీద మా కంపెనీ పేరు ఎస్టాబ్లిషిమెంట్ ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుటకందమై తలభీగమును, డ్యూ ఫ్రాం అను గ్లాసు దోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగి యుండును. పెట్రెముత లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించియుండును. సీమనుండి మాకై తయారుచేయబడి వచ్చినది. కాన నెవరియొద్దనుజిక్కును. ఒత్తికొక్కరున శ్రీయుద్ధరను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి మి. కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, శ్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇది కఠినక గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క ఆరవ సంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యానంతరైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైవ్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, జేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్కా నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిమ్మీందివిషయములలో ముద్రింపబడుచున్నది:-

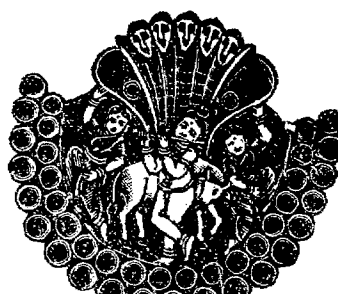
1. జర్నలి, ప్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఇస్పియా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారిణములు పరోక్షకారిణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైవ్యసేవలు, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైవ్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయోక్కతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రుష్యా సాన త్సర పంచాంగము రంగులపటములు క్రితేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1
ఇతరులకు	"	2

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కల దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడు ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపిఠి, మద్రాసు.

22-వ స్కె గల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీవడగలము)

గెజల్ నాగర

14 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతియు వివిధములగు బంగారునగలు, కెండినగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈ కింద షోర్కొన్న వర్తకులంద్ద తొరకును. శోకువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.

సదరక ఇండియా జావలెరి మ్యూసెయింకు కంపెనీ,
487, టంక సాలపిఠి, సామాకాటపేట, మదరాసు

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madra

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి సత్తితాలూకా గ్రామమునందు ఆంధ్రక్షేత్రమున ఏజెంట్లుగా వారివారి దరఖాస్తుపత్రాికా కార్యవత్రికాధికారి.

శ్ర.

కడివె.

శ్రీమంతలగు గంధిదంపతులు.

సముద్రయాన మొనర్చుటయున్న నేనుచేసి ప్రమాణము. మోహనదాసు కఠినచందు గంధి గారి యింటుండిరి. "నేను చిన్న పుడు నాకంబావలని స్మరించుటయందు ముచ్చటబడుచుంటిని. నేను విద్యాభ్యాసమునకు పాశ్చాత్యదేశముల కేగనున్న తఱిని మొదట నాశిల్పివారి కం గీళ్ళకి రం పక యెట్టు కే ల కం గీకరించినది. ఆ పాశ్చాత్యదేశమున కేగినచోలుగు నీతి విరహితులై ప్రవర్తించుచుని యామె చినియుంటుంటే నాకొరకామె చాల భయపడుచుండెను. కాన నన్నొకజయన స్వామియవారి కడకు కొనిపోయి నాచేత పారాయి త్రాగనదియు మాంసముతినన నియు శ్రీసాంగత్యము చేయునదియును మాత్రప్రమాణము లామె చేయించినది. నేనచట స్వస్థముగాము. వీణవాయిండుచున్నగు నానిని నేర్చుకొంటిని. ఆకర్షణ లేకున్న నాకు నాగకత పూర్తి కలుగదని నేను తలచితిని నామిత్రులు నన్నెన్నివిధములనో నానియమములను మానుటకు ప్రోత్సహించిరి. ఆకస్మికముగ నాకట్టి యవకాశములు కలిగించుచుండిరి. నానో చచ్చించుచుండిరి. నాతల్లి చేయించిన ప్రమాణములే నాకు నానిని తిరస్కరించు సంకల్పమునోబలమును కలిగించెను. నేను ప్రమాణముచేసితిని. చెప్పగా నామిత్రుని కాగ్రహమునచ్చింది. ఓగమొద్దా బట్టివాడవు నీవిచటికేలచ్చి తిని వీవు నాసోదరుడవై నవో నిన్నిట భిక్షుకాలద్రోసియుండు నని నామిత్రుడనెను. భోజనవిషయము నుతని కధికారము కలిగింది. ఒకవిందునకు నన్ను భోజనమునకు పిలిచి. నాటి భోజనవహాను మాంసమితమామం నేను పొనకునడిగితిని నామిత్రుడకు యాగ్రహ కాగమైనది. నీవిచట నుండదగదని యతడనెను. నేను వెంటనే తేచివచ్చితిని.

దివ్యజ్ఞానబోధనలకు భగవద్గీతావతకావత్తికలుగుట కాభావోద్దామమున నేనుచేరిని. ప్రాచీనమాలమున న్నేహితులు మొండెరి. మతచర్చలు ఆదేశముననుగిగిరి. జరిగిన కొలందిరి నామిత్రుడుగూర్చి నామెయును తెలియజేసెను. సంతాపము నాకధికమైతి. నీవుకై ప్రవచితమునెల యంగీకరింపని యత్నము ఓర్పుకై గారడగిరి. నేను మొదట నామత విషయమును చూచు చదివినగాని శ్రీకృష్ణ మతవిషయమును చదువగోరనని నేను ప్రత్యుత్తరమిచ్చితిని. అందునకామెను చూచుచు భిక్షుకాలద్రోసున గాని అవకాశము చిక్కినపుడెల్లను చిత్తము నాకు బోధించుచు నేయుండెను. అది ఆయననడిగిరి. గంధి గారికి దివ్యజ్ఞాన సమాజములలోగూడ పరిచయము కలిగినది. ఆయన ధ్వాన తీర్చి యమ్మ గారిని చూచిరి. గ్రంథములను చదివెరి. వారి మండిరమున కేగిరి. గాని దానవలన మతివిషయమున నిధికును లాభమేమియును కలుగ లేదు. దివ్యజ్ఞాన సామాజికులగు నద్దరు సోదరులు గంధి గారితో కలసి భగవద్గీతను చదువగోరి. ఆయన యంగీకరించెను. ఆయనకు సంస్కృత భాషాపరిచయ మున్నను గీతాభాష మామెకు సుగమమైనట్లు మొదటకనబడలేదు. తీర్థాగమమున దానియందు నీకు తెలియించెను. తనజుకున కత్తెంతి ప్రయత్నము గానము క్రిష్ణమృతే పొడబడిన గానము. విదేశములలో మతాంతరుల ఎదురు దానిని చదువుట వలన దానియందు గౌరవముగలమైనది. తనసోదరుల తాను చిరకాలమునకు ప్రయత్నములతోగూడ యమూల్యముగిరి మరల బడయుగిరిన సంకల్పమునకు కలిగెను. "గీతనాకు నవనమును చిలత్తుచాక్యతిని చూపగలిగినది. నేనే ప్రకాశము కొరకు వెదకుచుంటిని అదియే నాకు చివరకు లభించినట్లు నేను గ్రహించితిని" గంధి గారు నుడిగిరి. నీవలననే ఆయన జీవితమున గొప్పమార్పుచే కూరినది.

నక్షి

ప్రెజ్డెంటు

నకు మాత్రమే పోష
వలెనని ఆయనకు
ప్రస్తుతమునకు
గంధి గారు మొద
నుగియుక ప్రాగ
నంది

గుట్టుపుబడిమీద ప్రయాణముచేయుగ భారతీయత్వము మరల నాయనకు బాధకలుగుటకు కారణమైంది. పాఠశు బర్హుండి బండికడుబుటకు సిద్ధముగానుండెను. గంధి గారికాచోట నానీ నులైరి. హాలందు దేశీయుడగు గార్డు చుట్టకాల్చుకొన దలచి గంధి గారి నవటనుండితేచి తనకాల్లకడ కూర్చుండుచుని యా భాసించెను. "నేనుంటు కూర్చుండ"నని గంధి గారినిరి. ఆ ప్రవా గార్డుక గుడ్డుగుడ్డెను "గంధి గారు కటాంజములను చట్టు కొని క్రిందబడకుండ నాపుకొను చుండగ నాగార్డు మరియొక గుడ్డుగుడ్డి ఆయనకు క్రింద బడ ద్రోసెను. ఇంతలో బండిలోని వారందరును "పోనిమ్ము పోనిమ్ము ఆనిమిరి నచటనే కూర్చుండనిమ్మి" గార్డు నవనయింప సాగిరి. "పోనిమ్ము మకాములో నీపాటులున్నవిలే" అని బెదిరించుచు నాగార్డుంతటితో వదలెను. కాని మరల నేమియు జరుగలేదు.

యుద్ధము

1889-న సంవత్సరమున అక్టోబరు నెలలో యుద్ధము తలపెట్టించినది. యుద్ధమువలన నీరాజ్యముల కపాయముకలిగిన చో భారతీయులందరును పారిపోయెదరుని బోయరులు తలచు చుండిరి. నీభారతీయులు ప్రభుత్వమువారి కైతిస్తేనైనను చేయ సిద్ధముగానున్నారని తెలుప నాకు నిరాకరించిరి. గంధి గారు కాసునభ్యులగు ఆరే శేషముగారితో ముప్పట్టిరి. "మీకు యుద్ధమని నేనెలా తెలియదు. మిమ్ములను చేయకొనటవలన మీరుమారు సహాయముచేయుటాత్రహ్మభూతులముగాక మేమేమియు లను కాపాడకలసియుండునని" ఆయన వ్యవహారమునకొకటి "పోనిండు మేము నేనటలు చేయుచున్నామే నే దృష్టాంతములలో చేయుతగము" అని గంధి గారినిరి. "తగదు. దానికి తూడనేర్చుండు" అని నేనుచుగాను నుడిగిరి. గంధి గారంతటితో నూరు కొరక మిత్తులకులాప్తముగారితో చెప్పగ "మంచిదే మీరటు లుచేయుడు బోయరుల గౌరవమునకుపాత్రులయ్యెదరుని అనున చెప్పెను. మరల దొరతనమువారికి వ్రాయబడెనగాని మరల వారు తిరస్కరించిరి. కాని యుద్ధముతీవ్రసైన కొలదని జనుల సహాయనశ్శక్తి మతికేయించినది.

దక్షిణాఫ్రికాలో సంయోగ భారతీయులు

యుద్ధరంగమున భారతీయులు చేసిననీన పరిణామబడి నది. గౌరవించబడినది. ఆసందర్భమున ప్రాణములర్పించినభార తీయుల గౌరవాధ్యము బోహద్యబర్హ ప్రాంతమునగంధీరముగు స్వగణవిష్ణుమున ప్రతిష్ఠింపవలయుచుండాలను నేసికొనికట్టిందిరి గాని యానద్వాదమాదేశీయుల మానసములయందు చాలకాల ము నిలువబడలేదు. మరలవారు భారతీయులను భాధింపసాగిరి.

పరమేశాంతము.

గంధి గారు వేలిమద్రలను చేయుటకంగీకరించి కాసన మును సరసింతునని స్పట్టుగానుడిగిరి. అందులకంగీకరించి గంధి గారు వేలిమద్రను చేయసిద్ధపడిరి. అదిచూచియొక పకాను గంధి గారుమాట తిరిగిపోయి బోయరులపక్షమునకు తిరిగిరి తలచి గంధి గారిని బలమైనదెబ్బలుకొట్టెను. గంధి గారిమిత్రు లతనవైభవోగమును తెచ్చునిరి అతడుతప్పచేయలేదు. అతడు నేనుతప్పచేసితిని తలచినన్ను కేటించినాడు. అంతకన్నత దుగ్రహింపలేకపోయెనని గంధి గారిని.

క్యొరగవరహతము.

గంధి గారు ప్రజాసేవాపరాయణులైయుండిరి. గంధి గారిపుత్రునికి చాల జబుబు గానుండెను. గంధి గారికి తంతువచ్చినది. నాకుమారుని దెనమే కాపాడగలడు. నేనిప్పు డిచటనుండక విధిలేదని గంధి గారు పుత్ర ప్రేమను పాటింపక దేశసేవయే ప్రధానమని నిశ్చయించెను.

మహాత్మాసారి గంధి గారికి శిశువే యుబడిన తరువాతను గంధి గారి భార్యకు ప్రాణాపాయ స్థితియందున్నదని తంతివార్త వచ్చింది. జా. ల్లింది పోవచ్చునని వ్యాధ్యాధిపతి నియమ భంగముక కంగీకరింపలేదు.

తన. కాదు గూరల వర్తకునితో సాత్విక న నీశము చేతుడలచితిని దోషగారనిరి. గంధి గారి నెరుగుచుగా? ఆయన చెక మేమందరమును సిద్ధమే" అనియాతడనెను. దగ్గో గంధి గారు చావునకు సిద్ధము గం యండిరి. కొంద రాకునకు వ్యతిరేక లురు. వారి సంఖ్య తక్కువ. జన సంఘ గంధి గారిని "మధ్యాధికర్యమోగి" యని గని దోట గారు వ్రాసి. ద్విజ విభూషితుని శాంతధనుని దేశభక్తా స్థితియునిక కనులార చూచు భాగ్యము

బడయు గలుగుటవలన చెన్న పురి పాఠశు భవ్యులైరి. ఆదంప తుల వినయ విషమే నారి మాహాత్మ్యమును నేనోళ్ళ చాటు చున్నది. మహాత్మలిట్టివారని మనము గ్రహింప గలుగుట కవ కాశము కలిగించుచున్నది. ద్విజపుంగవులన వీలెయని మనకు గోచరించుచున్నది. నాయకాగ్రణితుగు గోఖలేగారి మరణ మువలన వనటముగియున్న దేశమాత యుద్ధగీతములు లీ పుత్రతత్వమువైసే కరుణావృత్తమును వెదచల్లుచున్నవి. ఆ యమ యాశీర్వాదబలంబునను సర్వేశ్వరుని నిష్ఠానుక నాయ మాన కటాక్షము వలననుగూడ దేశోద్ధరణ మిమానసీయునిచే నిర్వహింప బడుగాక.

మదరాసు అందు సదరక్

మహారాటా రైల్వేకంపెని

లిమిటెడు.

ఇంగ్లాండులో ఇంకాకాన్సో లేటుకాబడినది.

మదరాసు ఏడమ్ముపార్కులోని క్రొత్త సెంట్రలు ఆఫీసులవర్గ, గుర్రపులాయమును, మోటారు లాయమును కట్టించుటకును, అసలుకట్టడమునకు అనుగులంతస్తున వేయవలసిన చట్టుములను సప్లయి చేయుటకును, టెండర్లు పెట్టుకొనవచ్చును.

2. స్టానులును, వివగణమును, కావలసిన సామానుల నిండునిండుగ తెలుపుముత్తమును తెలిసికొనుగోరువారు, ఆదంసుపార్కులోని గృహ నిర్మాణకోద్యోగిఆఫీసునందు చూడవచ్చును

3. టెండరు ఫారములు కావలసినచో ఈనెల 19వ తేదీ సోమవారము నాకు పగలు 10 గంటలు మొదలు 24 వ తేదీ శనివారము నాడు సాయంకాలము 4-30 వరకును మదరాసులో ఏడమ్ముపార్కులో నున్న క్రొత్త సెంట్రలు ఆఫీసులను కట్టించుచుద్యోగి ఆఫీసునందు ప్రతిడినమును పగలు 10 గంటలు మొదలు సాయంకాలము 4-30 వరకును దొరుకును. ఒక్కొక్క ఫారము వెల రు 1-0-0.

అట్టి ఫారములమీద వ్రాయబడని టెండరులు అంగీకరింప బడవు. టెండరులను పంపువారు రు 50 లు ధరావతు కట్ట వలెను. అతని దరఖాస్తు అంగీకరింపబడినపు డతడు అగ్రిమెంటును వ్రాయ లేక పోయినచో నాధరావతు మరల నియ్యబడదు.

4. టెండరులు 26-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును పుచ్చుకొనబడును. టెండరులను వర్గలోపెట్టి సీలుచేసి పైని స్పష్టముగ నదిచట్టము లను సప్లయిచేయుటకై నచో "టేకుచట్టములను సప్లచేయుటకు టెండరు" అనియును లాయముల కొరకయినచో "గుర్రపులాయములకొరకును మోటారుబండ్ల లాయముల కొరకును టెండరు" అనియును స్పష్టముగ కవరుపై న వ్రాయవలయును. విలాసము "ఫిపుఇంజనీరు మదరాసు అడుసదరను మరాటా రైల్వే రాయపురము, నుదిరాసు" అనికవరుపైని వ్రాయవలెను.

5. మిక్కిలి తక్కువసామ్మగ కంగీకరించిన టెండరునుగాని మరియొక టెండరునుగాని స్వీకరించుటకు రైల్వేకంపెనివారు పూచీపడరు

6. ఇదివరకు కంపెనీవారికొరకు ఎన్నడును పనిచేయనట్టి క్రొత్తకంట్రాక్టులు టెండరులను పంపేయకల వారు టెండరులతోగూడ యోగ్యతా పత్రికలను తమ్మువరిగిన పెద్దమనుష్యులపేర్ల బాధితానుపంపవలెను.

స్థానిక వార్తలు

అం.న తేది మంగళవారము
మదరాసు కార్మికముల మిట్టంగు సా. 5-15
అం.న తేది బుధవారము
నెయిట్ మోన్ యూజ్ పియస్ హైస్కూలు, కొత్తపాళె ప్రవేశోత్సవము సా. 9-౧౫
శ్రీ గంధిదంపతులకు స్వాగతము, విక్టోరియా పబ్లిక్ స్కూలు సా. ౬-౦౦
అం.న తేది గురువారము
అంజమాను, సాంకేతికసభ, లాలిపాళె సా. 9-3౦
అం.న తేది శుక్రవారము
చెన్నై యన్.న సమాజము; సాంకేతిక సభ, పచ్చిపాళె సా. ౬-౦౦
అం.న తేది శనివారము
లా డిస్కర, మార్ వెలియన్ రా. ౮-౦౦
అం.న తేది సూర్యవారము
శ్రీ గంధిగారికి తోటవిందు, అడయూరు సా. ౬-౦౦

కాల్యాణానంతరం నిన్న సభికోష్ఠానికి ౩౩ మాత్రము; అధిమాన్వృత్తి ౮౦ మాత్రము.
దీపములవేళ. నేడు శ్రీ సాయంకాలము ౬-౫౦ గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

తెల్లిగ్రామ నోటీసు. బస్సాకు పంపబడే తంత్రీ వార్తలు మిక్కిలి యాలస్యముగ చేరునని ప్రకటింపబడినది.

కాలక్షేపములు శ్రీభువనానంద మొదలు టంక సాలిపిడి నెం 24 రు గృహముందు రాజామహా కథాకాలక్షేపములు జరుగును.

హాక్స్టన్ స్టేషన్ సర్దుము. - నచ్చేడివారములో వీరు చెన్నై పురికివచ్చి గోంతకాలముగడపురుని తెలియచుచున్నది.

జిల్లా నాటికా బ్యాంకు వివరము. - నేడు సాయంకాలము 5-4౫ గంటలకు కర్నూటిక్ ఇన్ ఫెంట్రి బ్యాంకు వారు గానవివరము గావించెదరు.

బ్యాంకు వివరము. - నేడు సాయంకాలము 9-3౦ గంటలకు హైకోర్టు సౌద్ర ౫౦. వీ. జీ. బ్యాంకువారు గాన వివరము గావించెదరు.

మదరాసు పార్లమెంటు. - మొన్న రజస్వల వివాహానసము విశ్రాంతిపడచుచున్న సమయమున శ్రీ గంధి గారు మదరాసు పార్లమెంటు సందర్శింప విచ్చేసియుండిరి.

శ్రీ గంధిగారికి మణికొన్ని సన్మానములు. - మదరాసు మహాసన సభవారు 23 వ తేదీనో 24 వ తేదీనో వారికి స్వాగత మొసంగుదురు, 25 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు అడిగివేటు దొరసానిగారు వారికి తోటవిందు గావించెదరు.

శాస్త్రవిచారసభ, స్టాలాపూరు. - పడమటిమాడనీధి నె 65 రు కృష్ణవిలాస మందిరమున నేడు సాయంకాలము భగవద్గీతలను గూర్చియు వచ్చేడి శనివారమునాడు సాయంకాలము ఈశ్వరకృష్ణుని సాక్షిగా కారికలనుగూర్చియు సుపర్యనింపబడును.

హైందవ దక్షిణాఫ్రికా సమావేశము. - శ్రీ సాయంకాలము ౬ గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో శ్రీ గంధిగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించు నిమిత్త మొక సార్వజనికసభ జరుగును. డాక్టరు సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య య్యగారు రంగారాధిపత్యము వహించెదరు.

శ్రీ గంధిగారికి విద్యార్థుల సన్మానము. - కళాశాలా పాఠశాలా విద్యుత్తులంద విద్యార్థులందఱు. సచేరి, శ్రీ గంధిగారి కొక సన్మానపత్రము నొసంగుటకు నిర్ణయించబడినది. విద్యార్థులందఱును మదరాసు టంక సాలిపిడి 486 రు స్వహుండు నివసించు డి. లక్ష్మీదాసు గారిపేర తన చందాను సత్కరముగ పంపుటకు ప్రార్థితులు.

చెన్నై యన్.న సమాజము. - ఈసమాజముయొక్క యిరువది నాల్గవ వత్సవంతుత్సవము ఈ నెల23 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు పచ్చిపాళె హాలులో నిర్వహింపబడును. గా. న్యాయమూర్తి టి. వి శేషగిరయ్యగారు గాగ్రసాధిపత్యము వహించెదరు. యథా ప్రకారమును దానమును గూర్చి యాంగ్లేయాంధ్రీద్రావిడ భాషలలోనుపన్యాసము ఒసంగబడును.

ఒకరైల్వే ప్రమాదము. - కడచిన యాదివారము తెల్లవారి దక్షిణహిందూదేశపు రైల్వే ట్రెయిను ఎగ్జూరు నుండి సముద్రతీరమునకు వచ్చుచుండగా పాల్వేమట్టులో రైలుకోడ్డును ట్రామువేయును కలియుటచేటికి ప్రమాదమున నొకయౌవు బండికడ్డముపడినది. ట్రెయిను కూడ నినుప దారినుండి తొలగిపోయెను. రైల్వే యంత్రాలు సత్వరముగ పనిచేయుటవలన మార్గాటంకము వెంటనే తీరెను.

బోర్డుల దుష్ట ప్రవర్తనము. - కడచిన శనివారము రాత్రి యంచుమించు 11 గంటలకు కొందఱుసోల్దరులు తీర్మానము మార్చుకొట్టు నేటనార్ద నొకమనిషి నెకతాళికి భయపెట్టెగా నతడు విభ్రాంతుడై నిశ్చేష్టితుడయ్యెను. అతనితలమీద చచ్చి పల్లకొట్టియుపచారములచేసినవెళక కొన్ని నిమిషములకుగాని యతనికి మరలస్పృశకము రాకపోయెను. నెంట్టెట్టెమేమనలోకిపోవు నేటనార్ద దంపతులెకలో మెరియ మెట్టెవైపు పోవుచుండగా, వారుకూడ నిశ్చే భయపెట్టబడి నాడు. ఇట్టికాశ్యమలికమీద జరుగవని మేమూహించెదము. సాంగ్రామికాధికారులు జాగ్రూతులై యిట్టి దుష్కార్యములు జరగకుండచేయవలెనని ఇండియన్ పేట్రీయట్ పత్రికలో ప్రకటింపబడియున్నది.

బ్రాసానుండివచ్చిన తెల్లిగ్రాము. - డిప్యూటీ సెషియర్ 19: - బ్రాసాలో (బ్రిటీషు సేనలను నడుపుచున్న సేనానాయకునివద్దనుండి హిందూదేశము సర్వసే నాధిపతికి ఈక్రింది తెల్లిగ్రామువచ్చినది: - ఇచ్చటయుద్ధ భూమిలోపనిచేయుచున్న మెడికల్ ఆఫీసర్లు, అసిస్టెంటు సర్జెములు, మైబాలోపోరుచున్న సేన, ఇతర ఉద్యోగులు నక్కగా పనిచేయుచున్నారని వాడుచున్నట్లు వచ్చుచున్నది. వీరిపనికిముచ్చాసం తోటలోని సాను యుద్ధములోవారుచాత్రమును నూచూపినారు. ఆరుకోజులనుండి రాత్రింబళ్లు వినుకువిరాములు తలదండపని చేయుచున్నారు. వీరికేధాభక్తులకు అందరు మెచ్చుకొనుచున్నారు. దెబ్బతిన్న వైద్యులలో మనవారుగాని, శత్రువైద్యులుగాని 11 వందలకు వైగాకలరు. వీరిందరికి వైద్యోపచారముచేసి మనవైద్యకాసానునకు దగ్గర జరగల్గె అనుప్రతికీర్తిని కొనివెళ్ళిరి. వైద్యశాఖవారు చాలా ఘనముగా పనిచేసినారు.

డిల్లీ
డిల్లీలో అగ్నివిపత్తు
డిల్లీ ఏప్రిల్ 18: - నేటి ఉదయము డిల్లీ నగరము నందలి బజారులో హిందూదేశీయులసాములు ౧౦౫ తగులబడి పోయినవి. తగులబడి పోయిన సాములలోనుండి ఎదురుగాను వైరు బ్రేగేట్లు ప్రేమము మురుల వర్షులగు డేవిస్ కం పెసికి మధ్యను ఉన్నవి. బ్రేగేట్లప్రేమనుకు, డేవిస్ కంపెసికి నష్టమేమియు కలుగలేదు. తగులబడినవానిలో కొన్ని మట్టుకు భీమాచేసినవి కలవు.

బర్మా
రైలు కేబుల్ డిల్లీ గము.
రంగూను ఏప్రిల్ 19: - మొన్న మొన్న తీవరతునబర్మా రైల్వేలకు ఏజెంటుగ పనిచేసిన డి. కఫేయనుగారు రైలుకేబుల్లో తన నూతన ఉద్యోగమును స్వీకరించుటకు రంగూను నుండి నేడు బయలుదేరిరి.

బర్మాలోని ఒక వర్తకము.
రంగూను ఏప్రిల్ 20: - బర్మాలోని ఒక వర్తకము తీసిచి, 222:62 లక్షల రూపాయలు తీసిచి. కడచిన 1914 వ సంవత్సరము మార్చి నెలలో వర్తకము 95807750 రూపాయలువచ్చినది. ఈసంవత్సరము మార్చికి 7,8046060 రూపాయల వర్తకముమాత్రమే జరిగినది. దీనివల్ల వర్తకమువలన 18420 లక్షలువచ్చినవి. కడచిన సంవత్సరము 18490 లక్షలువచ్చినవి. ఇక ఎక్కువవిద్యాపారము కడచిన మార్చి కంటే ఈయేడు, 91 లక్షలు వృద్ధియైనది.

మహాత్మగంధిగారి సందర్శనము

చెన్నై యన్.న "ఇండియన్ పూర్" పత్రికా కాలమున: శ్రీశకుగారు రెండవ అంశము (మొదటి) ల విశాలములగు గదులను ఖాళీచేసి యాదంపతుల కొసం ఆగదుల కొకప్రక్క వసారాయును మరియొకప్రక్క తియునుగలదు. విద్యార్థులను ప్రేక్షకులను గుంపులుగుంపులు వచ్చుచున్నారు. గంధి గారు వారందరికిని స్వాగత మొసంగుచుండిరి. ఒకభోవతిని ఎట్టుకొని ఒకవరులగు తెల్లనిబుడితీసినీ యతన తొడుగుకొనిరి. దానికి బొత్తాయలున్నవిగాని ఆయన పెట్టుకొనలేదు. ఆయనకిందనే ప్రాసెక్ టు (పర్యావనము) వేసుకొని కూర్చుండిరి. ఆగదిలో సోఫాలు మర్చిలును కేయిడి యుండెను. ఎల్క్విక్రుపంకాలు గాలిపీచుయండెను. గంధిగారికి ప్రేమనువద్ద సమర్పింపబడిన కంఠహార ముగదిలోనున్న గోఖలే గారి ఛాయాపటమునకు వేయబడియుండెను.

ఆయన ఎదుట కొందరువిద్యార్థులు ప్రాసెక్ టువేసుకొని కూర్చుండియుండిరి. శ్రీశ్రీ వారువచ్చుచుండిరి. కొందరు గంధిగారికి విశ్రాంతినిచ్చి (తలవంచి) కూర్చుండుచుండిరి. విశ్రాంతియొనరించినవారి కలదరికి గంధి గారు నమస్కరించుచుండిరి. కొందరు సాష్టాంగ మొనరించి విమర్శించుచుండిరి. వానినాయన సంతకముతో నంగీకరించెను. "నిమ్మపండ్లు నా కుపయోగకరములే గాని మీరందఱును వానిని వందలకొలది తెచ్చియిచ్చి నచో నేను వాని నుపయోగింపబాలన, అనివల్లిపోవునని" ఆయనచెప్పిరి. ఆవిద్యార్థులలో నిద్రరాయనతో ప్రత్యేకముగ ముచ్చటించగోరిరి. ఆయనవారితో తిన్నవైకెట్లెను. ఆచట వారు 2 నిమిషములుండి గంధిగారి భర్తబట్టి గారు చువు కొనుచున్న గదివంక మరలిరి. గంధిగారుగూడ వారిని కలుసుకొనిరి.

సాధ్యమణి.
ఆవిద్యార్థులలో పతివ్రతాతిలకమునకు నమస్కరించి విషయముతో నిలిచిరి. ఆయన తానుచదువుచున్న పత్రముల నటవదలితేచి వారికోమచ్చటించెను. జగద్విఖ్యాతినడసిన సాధ్యమణి అహమ్మి యాసామ్యశేషము, వీరన క్రింద కొన్ని పత్రికలును బల్లచెంత కొన్ని పండ్లను అమె చెంతనుండెను ఆ విద్యార్థులట నుండి వెళ్ళిరి. అమె మరల గోడ వంకతిరిగి కూర్చుండి చదువుకొనుచుండెను.

"ఈ పట్టణమున సుప్రసిద్ధ న్యాయ వాదులలో నొకరగు కే. శ్రీనివాసయ్యగారు అవర్తకు దర్శనమునకు వచ్చి" రని తెలుపబడెను.

"దయచేయుడు" అని మహాత్ముడనెను. అయ్యంగారువారు వచ్చి విద్యార్థులతో కలసి కూర్చుండిరి

కంజవరములో నాట్యము సంఘ కార్యదర్శియగు నొక విద్యార్థి గంధిగారి నచటికివచ్చి యుపద్యసినప వలెననిగోరెను

"నేను పర్యసినదను. ప్రయోజన విరహితముగ నేనుపర్యసినంపంగీకరింపను నాయుపన్యాసమును వినుకొరిక వాకులేదు"

"తాము విద్యా విషయమున గాని మత విషయమున గాని యుపద్యసినపరాదు"

"విద్యా విషయమున నాభావము శ్రోతలకు వింతగా దోచును. మత విషయమున నే నుపదేశింప దగిన వాడనుగాను. నే నింక నెంతయో యభ్యసినప నలసియున్నది"

"పోనిండు కంజవరము పవిత్ర శ్రేత్రము. ఆచటి దేవాలయములు బహు ప్రాచీనులు మీరువానిని చూడదగును"

"నాకభ్యంతరమేమియునులేదు. నచ్చేకుగారంగీకరించినది. ఆయనయే నాకు మిత్రుడు. తత్సంబంధము, ప్రధాన సంరక్షకుడు, నేనుపర్యసినప-నంగీకరింపను గాని విద్యార్థులతో తిరుచు కలసి సంభాషించుటయే నాకోరికనాభావమును వారు ను వారిభావములను నేనునాకర్షింపవలసియున్నది. అట్టిసంభాషణలవలన నదివరకంతర్జ్ఞానములైయున్న ఆకాశములును వాంఛితము నేర్చియోజనవంతములు కాగలవు" విద్యార్థుల కాహ్వానము మీరొక్కక సారి 50-80 మందికడని గావచ్చును. అంతకన్న హెచ్చునుంచి వచ్చినచోనేను విగ్రగనూటలాడవలసి యుండును. అట్లుమాటలాడుటవలన వానివలన కలంకవలసిన ఫలితముకలుగదు ధారాశ్రమగను నిర్భయముగను మాటలాడుటయే నాకుసమ్యక్తము".

అట్టిసంభాషణలకు తగినవిశాలభవనమును నచ్చేకున గారుఖాళీచేసియిచ్చుట కంగీకరించిరి. ప్రతిదినమును 3-4 గంటల మధ్య గంధి గారు విద్యార్థులతో ముచ్చటించు యున్నారు.

మమ్మన రెండుతీర్మానము లిస్తాను. (అందఱవిద్యార్థి
త్రికాకటి యుండాలి. అన్నీకొకతాలల విమర్శన న్రాయాలి.
భువులన దెలియపరచాలి. అందరి విద్యార్థులకు ఆకర్షించు

నటుల చేతులతో. దానితోనే యాంధ్రవిద్యార్థి సభయొక్క జయభేరి మ్రోగుతుంది. విద్యార్థులకు సమయము ప్రారంభమైంది. దానిని గూర్చి నలుమూలల నుంచి విశాఖపట్టణంలో యాత్రచించుచుంటారు.

పుస్తక భాండాగారపథి అన్నిరారు. చాలా చిన్నుల సాలపుత్రము పెద్దపథిపైకి రీతిగా చిన్న సభలో పెట్టితే ఏమిలాభంలేదు. మనము కుక్కోళ్లము, పెద్దల సాహాయ్యము ప్రక్కనే యుండాలి. ఆ కూడడము నలుగురూ విశాఖపట్టణములోనే కూడండి. కార్యసంఘము స్థాపించండి. కాకేమిమీకు చెప్పాలి. ఎల్లానైన నలుగురు కూడా! పునాదితవ్వాలి. ఇప్పుడు నాటాలి. కార్యసంఘమునకైనను అభ్యుత్థులందరికీ గా? దిట్టమైనవారు యే? లేకపోతే సర్కారులపథి అవుతుంది. ఆంధ్రభాషా వాగ్దోహితీ శక్తిగల వారిని పట్టుకోండి. హూణ భాష యీ నాలుగు కోణాలు మరచిపోండి. చెప్పవలసిందంతా యిదివరకే నాచెలికొట్టు చెప్పారు. మళ్లీ చెప్పే సాడిందే సాట మోస్తారు అవుతుంది.

మళ్లీ పేర్లలో చూపండి నల్లరు కలుస్తామని తలపెట్టిన వారు వెనుకకు దిరుగుకుండి. సభనుకట్టేవాళ్ల పేర్ల వెక్కిరించండి. ఈయేడు ముందర మేముచేస్తాము యేర్పాటు అనేవారు ముందరికిరండి.

వెంకటేశ్వర తలపెట్టారు మొదటబలేవాగయింది. నడిపించడమగూడ మీమీదే పడింది. జాతీయ కళాశాలవారు చాలా యత్నావహముగా యున్నారు. అయితే సహాయము చేస్తారా? పాపము వారికళాశాల మే 8 తేదీ ముస్తారట. ముందుగా విశాఖపట్టణము వెళ్లడానికి ప్రయత్నం. వారు రాక పోతేమి? మావల్లీ బాపిరాజు సూర్యనారాయణ, చి. శ్రీ. దీ. న్యా|| సా|| మూర్తి గారు యున్నారు. అంతావస్తారు. మీరు మాటాడండి మళ్లీ వారంపేర్లలో విశాఖపట్టణమునంచి సభను గూర్చి వ్రాయండి. అంతా మా రి గురువీధి యాధారపడి యున్నాను. మాస్టారు రాతన చేతకో దూరము ఎంతదో.

విశాఖపట్టణ అన్నయ్యలారా! వారోస్తే పెడమొకము వెట్టకండి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యాసము చూడండి. విశాఖపట్టణానికి పేరుపెడి మా అబ్బాయిలను లేపండి. ఆంధ్రస్థిరులు యివ్వండి.

ఇంకా యీలాగేవుంది చాదస్తం. రేపు 10 వ తేదీ విశాఖపట్టణములోని నాల్గోణులు ముచ్చుకొనినస్తాను అప్పటికే నా కుదురుతుందోలేదో తెలియదు.

అతిభాండనుడు

II

సాటింపు.

ఈవైసభనుగూర్చి యీ నెల 6 వతేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్లో నా ఆంధ్రసోదరుడుచేసిన సాటింపులూని కడుసంతసించింది. ఇదివరకే ఏమనుమనుగూర్చి వ్రాయబడిన వ్యాసములకంటె యీసాటింపు నిద్దరసోపుమన్న విద్యార్థుల! ద్రువండి లేదనండి. ఈసాటింపు వివరాలపై విద్యార్థులు తమ ప్రక్కల నుండిలేని వీధులలోనికి బయలుదేరిరి. ఆహా! ఈసాటింపు జేసిన మనయాంధ్రవిద్యార్థి సోదరునికి మనమెంతకృతజ్ఞులమయి యుండవలెను. అయిన యీసాటింపు వినివారు చాలమంది కలరు. కాన సాటిం పందరికి తెలియునట్టివిద్యార్థి చేయుగాత.

ఈసభ జయప్రదముగా జరుపుట కిద్దరు విశాఖపట్టణ విద్యార్థులు వాగ్దానములను జేసిరి. వారిపేర్లు మద్దవరపు బాప గాజుగారు, మద్దిపట్టాభిరాముగారు. వీరు బి. ఏ. యంటర్మీడియేటు విద్యార్థులు. ఈప్రతికాముఖుల నడిద్దరిని వారివాగ్దానములనెల్ల ఇల్లించుకొనదని తెలుసున్నాడ. ఓవిశాఖపట్టణ విద్యార్థులారా! ఓబాపగాజుగారు! పట్టాభిరాముగారు! మీరొసర్చిన వాగ్దానముల ముగింపు. సమయమేలేమవున్నది. మీరీసంతకసర్ మీసభ జయప్రదముగా జరిగెదనని పుట్టెదామో నున్నారము. మామనోభీష్మచల నెల్ల నిద్రింప జేసెదరు గాక! మీరీప్రభుత్వములు చేయునదియు చేయ నదియు యొకవారము నెనములలో జెలివజేతురు గాక!

సోదరులారా; ఇంకొక సంతోషకరమయిన వార్త! ఆంధ్రయెడ్యోక్తులు ప్రతికాధిపతులను, ఆంధ్రులహాస సభా హ్యన సుఖకార్యదర్శులలో నొకరునగు మ.రా.శ్రీ న్యాయ పత్రికంగనున్నారగు మన విద్యార్థిసభ జరుగునని యీ

వృత్తాంతములు

డిప్యూటీ మున్సిపలు బడలాముంపు. — జమ్మి వేంకటరావు పంతులు గారు పెనకొండకుండి పూర్వపుత్తిక బడలా యింపబడినారు.

పుదుచ్చేరి వార్తలు. — యుద్ధము ముగియు పర్యంతము నెక్రబరీ జనరలుగారి యంగీకారము లేకుండ పుస్తకములు వాస్తవప్రతికలు మొదలైన ముద్రితగ్రంథము లెవ్వియు ప్రకటింపబడకుండదని పరామ ప్రభుత్వము వారా జ్ఞాపించినారు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము నెల్లూరు: — ఈసమాజమువారి నెల 24-న తేదీ సభిల్లాన కాకుంతులమున, వచ్చేడి మే నెల 1-న తేదీ ప్రతాప రుద్రుడు నాటకమున, 5-న తేదీ మహానాటకమును ప్రదర్శించెదరు. కట్టకడపలో యాటకలన వచ్చేడిలాభము మదరాసువైద్యశాక గిమిత్త మియ్యబడను.

పరాసు హైందవ బాలికలప్రభుభక్తి. — రణంగంక మందు గాయపడిన వైనికులకు సాయ సుచేయుమిత్తమింకను ద్రవ్యముకావలెనని శ్రీరంగరావు గవర్నరు గారు వ్యక్తికరింపగా అందునిమిత్తము పుదుచ్చేరియందలి ప్రభుత్వమువారి బాలికా పాఠశాలలోని హైందవబాలికలకు కడచిన 15 వ తేదీ సాయం కాలము వివిధవిద్యార్థులనునంగిరి. ఆకార్యక్రమమున కధ్యక్షతవహించిన నెక్రబరీ జెనరలుగారు తమ చిట్టచివరి ప్ర సంగములో బాలికలప్రభుభక్తి ప్రశంసించి, శ్రీగవర్నరుగారి కృతజ్ఞతాభివాదములతోకూడ నివేదించిరి.

తిరువల్లిక్కేణి అన్నదాన సమాజము. — ఈనెల 2 వ తేదీ ఆర్. వేంకటాచలము పెట్టిగారు తమ కుమారుని పెండ్లి పురస్కరించుకొని 50 మందికికొరకు, తేదీని నరసింహులు పెట్టిగారు 100 మందికి, 12 వ తేదీ శ్రీరామ నవమి పురస్కరించుకొని తుల్లాజుగారు 100 మందికి, 18 వ తేదీ ఆజనసంతకరాదిని పురస్కరించుకొని దివాన్ బహదురు ఎమ్. ఓ. పార్థసారథియ్యంగారి ధర్మకర్తలు 100 మందికి, 16 వ తేదీ హో అండు కంపెనీకి సంబంధించిన యతిరాజులపెట్టిగారు పుత్రికాసంతానమును పురస్కరించుకొని 100 మందికి పేదకన్నదానము గావించిరి.

నెల్లూరు పరిశ్రామిక మహాసభ — ఈనడుమ లక్ష్మీకరసారెడ్డి పల్లిక్కేణి హాలులో పౌరులు సమావేశమై సభగావించినపుడు, వచ్చేడి మే నెల 7-న తేదీ పరిశ్రామిక మహాసభను సమావేశ జలచుటకు తీర్మానింపబడినది. వారి లిఖితము నరసింక రావుగారు ఆహ్వానోపసంఘాగ్రాసనాధి పతిగను ఎమ్. వీ. సుబ్బారావు తే. వీ. రంగాచార్యులు గారు కార్యదర్శులుగలునెక్రబరీ జెనరలుగారు జమీందారు గా|| తే. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారిని పరిశ్రామిక మహా సభాధ్యక్షులీ వహించం బ్రాధించుటకు కూడ తీర్మానింపం బడినది.

సభజతమున కచ్చు విద్యార్థి ప్రతినిధులకు భోజనసౌకర్యము లుచితముగా చేయించుట కేర్పాటు చేయించెదనని హాక్కి కక్కాణించిరి. ఇట్లు వీరొన్నెదరేని విశాఖపట్టణ విద్యార్థులు జవాబిచ్చినను సరే లేకపోయినను సరే మన సభ జరుగుట నిశ్చయము. వీరి వాగ్దానము చెల్లించి మాయాంధ్ర విద్యార్థుల నెల్ల నడపించెదరు గాక.

ఈ కల్పింపు సభజరుపుట యత్నావశ్యకము. విశాఖ పట్టణ విద్యార్థులు యన సభకై సాటుపడక పోయినపుటికి ఈ వత్సరము సభ జరుగుట నిశ్చయము. ఎట్లు; సభ జరుగకతనో గొప్పపు బహుధూరు బయ్యా నరసింహాస్సర శర్మ గారా చించి యొక కార్యక్రమమున వేకి యిచ్చెదమని వాగ్దాన మిచ్చిరి. అదియను వారము నెనములలో తయారగున గాన ఆంధ్ర విద్యార్థి సోదరలారా! మీమీ గ్రామమందున్న విద్యార్థులందర కీ విషయమును గూర్చి బోధచేసి వారి నెల్ల ప్రతినిధులు విశాఖపట్టణమునకు నిద్రింపుడు. మీరీ విషయమును గూర్చి నింతయు సాటు పడుడు. ఇదియే నా ప్రార్థన. పోలవరము. తేకుమర్ల వెంకటేశ

“ఈ నెల ౧౧ తేదీ మా పుర పాఠశాల భవనమున పాఠశాలయొక్క సాంస్కృతికోత్సవము జరిగెను. డిప్యూటీ మేయరు గారే నయ|| రా|| శ్రీ|| చోపండి గారు నాన్ గయ్య నాయుడుగారి యాధిపత్యముక్రింద బి: సభ జరుపబడెను. సభకులు పాఠశాలయొక్క అభివృద్ధిగూర్చి ముప్పటిందిరి. బాలికలు రాజభక్తిగ్రస్త మనోహరముగాపోడి వినవారి వీనులకు విద్యోనర్పిరి. బాలికలకు సభికులకు భలాహాములు పంచి పెట్టబడెను. పాఠశాల అభివృద్ధిచెందు గాతయని భగవంతుని వేడుచు సభ ముగింపబడెను.” అని దొడ్డిపట్లకుండి విస్వాసప్ర గడ సత్యవారాహునిగారి వాగ్దానమున్నాడు.

రజస్వలాసంతర వివాహ చట్టము. — గుంటూరు జిల్లా చీరాల గ్రామములో యీ చట్టమునుగురించి విచారించుటకు ౧౬-౧౧-౧౧ తేదీన బ్ర|| మనిపల్లె వెంకట సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక పబ్లిక్ సభ జరిగెను. అన్ని యైదు బాకిచర్ల బ్రహ్మకథానిగారు ప్రెక్టర్ గారగు|| రా|| శ్రీ|| ఊటుకూ|| వేంకటేశ్వరుగారు మున్ను వివాహ రజస్వలా సంతర వివాహములు ఆశాశ్రీయములనియు, ఆవధానము లనియు నుపన్యసించిరి. ఈసభకు బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, విశ్వకర్ములు పద్మకాలీయులు, అనేకమంది విచ్చేసిరి. యీ చట్టమును రద్దుచేయుటకు ప్రార్థించుచు శ్రీగుడరామ గవర్నరుగారికి ఒక మహాజను అనేకమంది సంతకములతో పంపు కొంటిమి. అని ఊటుకూ|| కోటయ్యగారు వాగ్దానమున్నారు.

రజస్వలాసంతర వివాహ చట్టము. — గుంటూరు జిల్లా పాన్నూరుగ్రామములో ౧౧-౧౧-౧౧ తేదీన యీ చట్టమును విచారించుటకు బ్ర|| శ్రీ పాతూరి శేషచల శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒకసభ జరిగెను. గుంటూరునుండి యీసంద స్థయన పనిచేయుచుచచ్చిన బ్ర. మోక్ష నాధం|| వేంకటేశ్వరాల రావుగారు చట్టముయొక్క సాధక బాధకములు వివరించిరి. బ్ర. పాతూరి రామస్వామిశాస్త్రిగారు యింక మరొకొందరును యిట్టి వివాహములు ఆశాశ్రీయములని తెలియజేసిరి. ఈ చట్టమును రద్దుచేయుగలదులకు ప్రార్థించుచు శ్రీ గవర్నరుగారికి నొకమహాజను పంపబడెను అని పాతూరి శోభయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

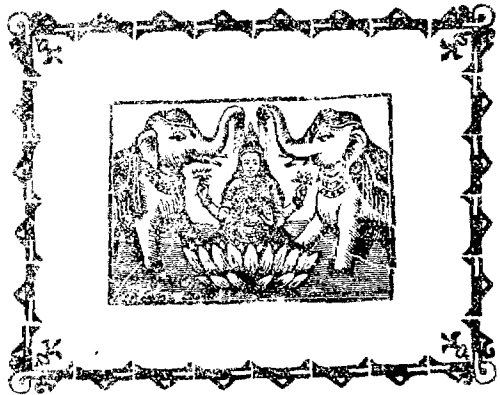
భట్లపెరుమర్లు. — మాపురము 10-4-15 తేదీని విలూరుపురవాసియగు దాసరిమాణిక్యం అను బాలికచే బ్రదర్శింపబడిన వ్యాయామవిద్యాకళలమున కచ్చెరువంది ముచ్చుకొనినాన్తనీ సంఘమువా రాబాలికను ప్రోత్సహనము చేయనెంచి తత్సంఘ సంస్థాపకులగు మ.రా.రా.శ్రీ|| ఘంట సాల వేంకటరమణయ్య పంతులుగారిచే నొక బుగారు కళక మును బహుమానముగాగిప్పించిరి. ఏతత్సమయమున శ్రీపంతులు గారిచే భారత శ్రీలసామ్యమునుగురించి యుపన్యసించ బడి కరతాళములతో సభ ముగింపబడియె ఆం. సి. వి. కృష్ణారావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

కడచిన యాదివారమునాడు సాయంకాల మొదలగుంట్ల లకు రావుబహదూర్ కందుకూరి వీరేశలింగముగారు తమ యానందాశ్రమములో నొక బ్రాహ్మణునితంతువివాహముచేసిరి. అప్పుడు పెద్దయశువులు విద్యార్థులు రహదారి 200 ల మంది యుచ్చేసిరి. వీరి కృష్ణాయంబలములందలి వెలుతురుమిల్లి గ్రామవాసుడైన వేంకటాచల పేర్రాజుగారు. ఈయనకు హైదరాబాదు లో నుద్యోగమున్నదట. వీరు పు ఆస్కానివాసిని యైన సుందరమ్మ ద్రావిడశ్రీ వరసకు 25 సంవత్సరములు, వచ్చుపుడు 18 సంవత్సరములు ఉండును. అంతకు ముందు వారమున చెందు ఏతంతువివాహములు జరిగిని వీరేశలింగము పంతులుగారు ముందుగా సంఘసంస్కర్తలము విమలకుమార హాలులోనే ప్రారంభించిరి. కావున తన యానందాశ్రమము భట్ల పలకో విసుకులేక, విలెంతువివాహములు జరుపుట బ్రాహ్మ సాశ్రమ. పంతులుగారు మరునాడు రాత్రి అనగా సోమవార మునాడు మెయిలుబండిమీద మెంతుగారు దయచేసిరి. చెంతు మూడునూనెలనుండి పంతులుగారికి దేహమునం దనానోగ్యముగానున్నది తెలిసినా కి తెచ్చింపకల్ల నీనన దేహాంతి చక్కబడుగాక! ఈనడుమనే పంతులుగారు తమ ఆశాశ్రయోవక జన్మదినోత్సవము వానందాశ్రమమున జరిగించిరి. ఆనడుమ యిదిమిదన సంవత్సరము ప్రవేశించిరి. దక్షిణహిందూ సానముయొక్కయు, ముఖ్యముగా వాంధ్రదేశముయొక్కయు సద్గుణము లాగుండినపక్షమున ఈయనొప్పున్న దేవ్యయో రాశోగ్యములగలిగిరిట్లును. పరమేస్వరు డేయన కారోగ్యము ప్రసాదించున గాక! ” అని దేశమాత వ్రాయుచున్నది.

కావలెను.

ఆంధ్రజాతి ముందలి ప్రతిభాగాక గ్రామ ముసందును ఆంధ్రపత్రిక కక్షమున వేర్పెట్టు కావలసి యున్నాడు కావున వారివారి నిరూపనలను ఈ కల 30 వ తేదీలోపుగ పత్రికా కార్య స్థానమునకు పంప వేయవలెను.

పత్రికాధికారి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ 20-తేది

మంగళవారము.

అంధ్రజాతి ముందలి ప్రతిభాగాక గ్రామ ముసందును ఆంధ్రపత్రిక కక్షమున వేర్పెట్టు కావలసి యున్నాడు కావున వారివారి నిరూపనలను ఈ కల 30 వ తేదీలోపుగ పత్రికా కార్య స్థానమునకు పంప వేయవలెను.

పత్రికాధికారి.

మనరాజధాని యందలి అటవీశాఖవారి 1913-14 వ సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రకటితమయినది. దీనివల్ల 222 మైళ్లు వెలిగినది. ఆదాయము 1912-13 లో 41, 18, 771 గా నుండినది విమర్శకు సంబంధించిన సంవత్సరమున రు 41, 48, 82 వై నది. ఇది తక్కువల కారణముగా వ్యయముగూడ నింత కంటే తక్కువగా తగ్గిపోయినది. 1912-13 లో వ్యయము రు 30, 42, 157 లు. కడచిన సంవత్సరము రు 28, 40, 942 లు. అందుచేత మొత్తము విరాజ కలిగిన లాభము రు 12, 09, 900 లు. ఇంత లాభ మిదివరకును నటవీశాఖవలన నెప్పుడను ప్రభుత్వమువారికి సమకూరి యుండలేదు. ఇందుకు కారణము కంప్రొమిస్ ఫర్లతియని రిపోర్టునందు పలు మాకు వెల్లొనబడినది. ప్రభుత్వమువారు తమ యధికారియు గ్రేడనే నోకరులను పెట్టిపని చేయించుటకంటె కంప్రొమిస్ ఫర్లదారుల మూలముగా వ్యవహరించుట లాభకరముట. అడవుల పంటగూడ 1913-14 లో సంతృప్తికరముగానే యుండినది. గంజాములో పండ్లచెట్లు, మామిడి, చింతమున్నగువని గోండులయనుభవమునకు నుచితముగా నీయబడియు గూడ మనరాజధానిలో చిల్లరవస్తువుల యత్నశ్రీ మిది రు 25, 573 లు ఎక్కువ ఆదాయము కలిగినది. ప్రభుత్వము వారిదివరకు ప్లాంట్ షనులు వేయుచుండు వారు. అవగా నడవి యున్నట్లుల నభివృద్ధిపరచి తలంపుతో వచ్చుచుట్టచెట్లు వేయించుచుండువారు. ఈపద్ధతియంత యుపయోగ కరము కాదు. మన దీనివల నడవివేసినారు. కడచినసంవత్సరము బిల్డింగ్ రూలు జ్వాలలో మాత్రము చెంచువారికినే ప్రోత్సహిస్తూ నిమిత్తము లేకునుపై పట్టిన వెంటివారు. చెంచులనిషయ విచ్చటనేమరి మొక్కినూటచెప్పి ముగింపవచ్చును. వీరు ముఖ్యముగా నల్ల చులయారు నివసించునడవి జాతివారు. అందులోకి వాగిరక జనులువచ్చి మార్గము తగ్గుచిని పడవనియడ విజాతులనాటికి నీప్రపంచములో సంబంధము సాధించినది. ఈసంబంధమునకు వారికిని వారుగా నొచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు పొందుకొని నుకరమింగివారు. అందులోని ప్రధమ ప్రయత్నము చెంచులనిషయను కాపాడుటకు వినియోగించుకొని వారికి బహుమానము లిచ్చుచుండుట రెండవ ప్రయత్నము. వారిపట్ల లకువిద్యాధికములు చెప్పిప

జూచుచు మూవన ప్రయత్న మొనర్చుచున్నారనుటకు సంతోషించు చున్నాము. అడవులసంరక్షణయను తోడనేపై చర్చించినవిగాక అడవులకు సంబంధించిన ఇతరవిషయము లన్నియును విమర్శలోనికి రావలసియున్నవి. అడవికి మొదటిభయము అగ్నివలన. ఆభయమునుండి కాపాడుటకు ప్రభుత్వమువారు రెండువిధముల నుపాయము లొనర్చుచున్నారు. ఒకటి రిజర్వు అడవిచుట్టును కొంత పట్టు చెట్లు చేమలేస్తూ నరకీనైచుచున్నారు. అడవిలోకి అగ్ని బంధమునుండి మరొక భాగమునకు ప్రాకరుండుటకయి కొన్ని కొన్ని చోట్ల కొన్ని కొన్ని భాగములను కాల్చివైచుచున్నారు. అగ్నినుండి సంరక్షణకు నీకీతిగా ప్రత్యేక పరిశ్రమ జరుగుచున్నది. కడచిన సంవత్సర మింతిగా 6,384 చదరపు మైళ్లను సంరక్షించ ప్రయత్నించిరి. 1912-13 లో నీ విస్తీర్ణము 6,037 మైళ్లు. కడచిన సంవత్సరము మరొక విశేషము. కర్నూలు జిల్లాలో ఏడుమైళ్లు అగ్నిభయ భాగమును ప్రభుత్వమువారు కొట్టించుటకు బదులుగా కొనిన వారే కొట్టుకొని పోయిరి. ప్రభుత్వమువారికి సెలవుదక్కెను. అయినను అగ్నిభాధ పోయిన సంవత్సరమున వెక్కువయేయని చెప్పవలసి యున్నది. అంతకుముందు సంవత్సరము సంరక్షణకుచేసిన ప్రయత్నములలో మాటికి 903 వంతున విఫలములుకాగా గతసంవత్సర విా సంఖ్య మాటికి 11.57 అయినది. సంరక్షణ వ్యయము కూడ చదరపు మైలునకు 11-30 లుగ నుండినది రు 11-58 అయినది. ఇంతకు కారణము ఎండలధిక మగుటయని రిపోర్టు పేర్కొనుచున్నది. అగ్నిభయమునకు తరువాతిది అడవులకు పశువుల బాధ. అందులో గొడ్డెముదలబాధ యత్యధికముట. పార్శ్వ కమిటీవారి విషయమును స్పష్టపరచుటకుజేసి మనముట వీశాఖవారు అడవులలోనికి గొడ్డెలను రానియకుండుటకే ప్రయత్న ములొనర్చుచున్నారు. కడచిన సంవత్సరము అగ్ని విధముల పశువుల ప్రవేశమునకును రిజర్వు అడవులలో మాటికి పదువారు వంతులు నిరోధింపబడెను. గొడ్డెలకు 1912-13 లో 683 చదరపు మైళ్ల యడవికి ప్రవేశముండ 1912-14 లో 387 మైళ్లకు మాత్రమే ప్రవేశ ముండినది. ఇవి కారణములుగనే కాబోలును కడచిన సంవత్సరము బండెకు పంపబడిన పశువులసంఖ్య 19,408 నుండి 190,652 నకు తగ్గెను. మేతకు వై సెన్సులందిన పశువుల సంఖ్యయు 3,891,000 లనుండి 3,875,001 కు తగ్గినది. మేతవై సెన్సుల వలని ఆదాయము ముందటి సంవత్సరము కంటె రు 10,000 లు తక్కువయై కన్పించు చున్నది. మేత పశువుల ప్రశంసకు వచ్చునప్పటికే ప్రజలకును ప్రభుత్వపు నోకరులకును ఘర్షణలు వచ్చుట, నేరములు జరుగుట, శిక్షలుపడుట, మున్నగు విషయముల ప్రశంస తప్పని దగుచున్నది. కడచిన సంవత్సరము అటవీశాఖ కేసులు మొత్తము 31,777-అంతకు ముందుసంవత్సరమున కన్న 1886 ఎక్కువ. కోర్టుకుపోసి కొని పోబడినవి 6,262. కాంపౌండుయినవి 23,604 కాంపౌండు శిక్షమూలముగా నాదాయము రు 2,14,180 లు 1912-13 లో నీయాదాయము రు 1,94,940. ఇది నిజముగా నుర్భరమైనది. ప్రజలకు పశువులకు అడవులలోనికి ప్రవేశము తక్కువగుట వైసమాతిమి. నేరములు అపరాధములు ఎక్కువయగుట నిచ్చుటకంటిమి. జ్వాలి న్నెగ్గాడులలో మేతనేరము లెక్కువయట! ఇన్ని నేరములకు కారణము తే వి య న గా రి జ ర్వు కాని యడవులలో నెక్కువ సంఖ్యయని మొక కారణమును ఎప్పటికంటె వెక్కువ తనికీయని రెండవ కారణమును బేర్కొనబడినవి. కాని

వీనింటె ముఖ్యముగ కారణము మరొకటికలను. దానిని ప్రభుత్వమువారు మరొకటితోట ప్రకటించిరి. అటవీశాఖలోని క్రింది యుద్వ్యోగములు మిక్కిలి స్వల్పవేతనములు కలవారు. రైతులయవసరము లామెండు నీరిమొరిలాల్చించు వారాలేరు. కావున చిల్లర యుద్వ్యోగస్థులకును రైతులకును ఘర్షణ హెచ్చు. దానివలన కేసులును క్రమ క్రమముగా హెచ్చు. అందులో మేత పర్చిట్టులు తగ్గించిన 1913-14 లో హెచ్చున నొకవింతగాను. ఈపద్ధతి చాలగుట యెక్కువయిన రిపోర్టులోనే ప్రభుత్వమువారే ప్రత్యుత్తర మిచ్చినారు. ఇండియా అటవీపాలనాధికారి బీజను బ్రయంటు గారియొక్కయు ఫార్వెస్టుకమిటీవారి యొక్కయు నభిప్రాయము తేలికవించినవట. ప్రభుత్వమువారు అడవులను రెండువిధములుగా విభజింపదలంచి నారు. శాస్త్రీయముగా నుచితాధికారమున సంరక్షింప బడవలసిన యడవులు కొన్నిగలవు. గ్రామముల యవసరములకు మెదవలసినవి కొన్నిగలవు. ఈ రైతివిధ్యమును నిరూపించుట ప్రధమ కర్తవ్యము. ఇట్లు నిరూపించిన పిదప రెండవ శ్రేణకుచేరిన అడవులపై అధికారము గ్రామస్థులకు కలుగచేయ నున్నాడు. సంచాయతులకుగాని పశుపాలకుల కమిటీలకుగాని అధికార మిచ్చుచున్నారు. మొదటనేను జిల్లాలలో ఈపద్ధతి యుపక్రమింపబడును. చెంగల్పట్టు, దక్షిణపేటము, నుద్ద్య కోయంబుస్తూరు, తిరుచునాపలి, తంజావూరు, కృష్ణజిల్లాలలో సంచాయతు లేర్పడవలసిన దని మంజూరుచేసినారు. నిబంధనలు సిద్ధమయి ప్రభుత్వమువారి యధికారమును బడవినవి. ఈసంవత్సర భారంభమునకు నెరిమిది జిల్లాలలో 51 పంచాయతుల వరకు నేర్పడుట కుత్తరువులయ్యబడి యుండెను. రాజధానియందలి జిల్లా లన్నిటిలోను పై చెప్పిన పైవిధ్యవిభాగము యము సాగుచున్నది. ఇదియంతయు సాగుగనే యున్నది. కాని ఫార్వెస్టు కమిటీవారి రిపోర్టుసిద్ధమయి మూడొడ్లయినది. ఇప్పటికిని పనియెంతో జరుగలేదు. విభాగనిర్ణయము కాని పంచాయతి నిర్మాణము కాని విదానముగా కావలసిన పనులని రిపోర్టునందు వ్రాయబడినది. ఇప్పుడైన యాలస్యమునకంటె వెక్కువ యాలస్యమైనచో ప్రాతపద్ధతి సంకుచిత గుటయు క్రొత్తిపద్ధతి రాక పోవుట మునకు సంధిస్థితిలో రైతులు మిక్కిలి యవసర నడవలసిన వారగుచురు రిపోర్టు తుట్టుతుడకు "ఈశాఖవారు ప్రజలకొరకై ప్రజలతో గూడ అటవీక్షణ యనునీ సత్కార్యమున వారు శ్రద్ధాను లభిస్తూ పరిశ్రమచేయుట యాదర్శముగా గలవారని" వ్రాసినదానిని నిజముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు త్వరత్వరగా పనులను నడపి పంచాయతులను నిలిపి ప్రజల యుపయోగముల కొదవుమరుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీజీవదయాజ్ఞాన ప్రసారకనిధి బొంబాయిలో లాలూబాయి గులాబ్ చంబ్ గునాచి యను వారిచే స్థాపింపబడి నాలుగు సంవత్సరముగా పనిచేయుచున్నది. నిధియనిన తోడనే లావాదేవీలకు నొదపు నాణిక సంస్థయను భినుజనింపవచ్చును. ఇదియట్టిదిగాదు. దీనియందు ప్రోగగు ద్రవ్యము జీవహింసనాపుటకునై చేయవలసిన ప్రయత్నములకు వినియోగ పడుచున్నది. జీవహింస వలన కలుగు దుష్ఫలములను న్యాయవ్యక్తియు శాశ్వతముయొక్క యాత్మవ్యయమును విశదీకరించు నట్టియు కరపత్రములను ప్రకటించి విరివిగా పంచి పెట్టుట మూలమునను, క్రితసంవత్సరమును బహుమానములను పతకములను పెట్టి యుపన్యాసముల రచింపించుట మూలమునను, నీనిధివారు ముఖ్య

పాఠ్యము ప్రశ్న 19:— పరామర్శితుడు నిట్లు ప్రక
 ణించి:— బ్రహ్మమున జానెర్చి తనదగ్గర బ్రతిపానాన
 కెందువందల దూరములొకప్పుడు బ్రహ్మకుందకములను పట్టు
 కొనిరి. బ్రతిపానాన జయించి ప్రశేషమును నిలువబెట్టుకొని
 నిరపదిరి. శత్రువులు లోకి మీదపడి యెదిరించుచున్నను, అం
 యములు నిరపదిరి. అట్లేనులొకప్పుడు బ్రహ్మకుందకములను
 మేము ముందుకుపోయి. బహుశోభాన్త్రం డై భాగ
 మను పట్టుకొంటిమి ఇది వీలైతే నానగరు వైర్యతిభాగమున
 నున్నది. దీనివలన లోనకానికీ శత్రువులను పట్టుటకు వీలులేదు.
 పాక్షాధిపతియొక్కానంది దక్షిణకట్టమీదున మేము చాలగూ
 రముపోయి కొన్ని ఊత్రును ప్రదేశములను పట్టుకొంటిమి దిమ్మల
 మీద ఉరుగ్గుపడిన శిరంగిని, ముఠెండు ఫిరంగులను పట్టు
 కొంటిమి.

కొట్టాయం ఏప్రిల్ 19:—హూనూరు వెంకటేశ్వర మహారాజు వారి ఆశ్రమము నిన్న సాయంత్రము కొట్టాయము చేరిరి. వాటి స్వాగతమునకుకు కట్టింపండిలి. పురజరులు స్వాగతమునగిరి. నేడు 6 గంటలు మదలు 7 గంటలకు మహారాజుగారు ఆనకట దర్శనమిచ్చిరి ఆనకట్ట పనులను వివిధ 7½ గంటలకు వివేకానందగారిని టికివేలి పారించి యాది 8 గంటలకు మైదానముమీద వేడిచేయించి కన్నులు వచ్చిరి. కొట్టాయం ప్రజలకు మునుపటి కంటిగుడ్డపై అంగుళియించిరి. దానిని వానకర ఆశ్రమము వారాయనగారు వివిధ ఆటలు గుడ్డ వివేకానందగారు మహారాజుగారి చేతికియచ్చిరి దాని అంతుకొని రాజుగారు వేదము లిచ్చించిరి. 11 గంటలకు మోటారుబండివెళ్ళి ఆత్మవేయకట్టిరి. ఫిఫ్త్ స్టేజిటరీ రాజుగారి కుమారుడు, రాజనగరులో సర్వాధికారియగు రాఘవాచారిగారు మహారాజుగారి వెంటనున్నారు. దివాన్ పేషెంట్ రాజారామరావుగారు, తహసీల్దార్ ఆర్ముఖం పిల్ల

కాబట్టి పురుషులకును స్త్రీలకును భేదము లేదు. గర్భ మెం
టువారు స్త్రీలకును పరిశ్రమలను సాపేక్షము
తయారు చేయుచున్నప్పుడు ఆ ముడు పోవు
ననియు, భాగమునకును ఇంతవఱకు వస్తువులను
తయారుచేయుచు వచ్చుననియు, నాపేక్షలేదు. దీని కలన
లాభము కలదు. ఇటువంటి గర్భ మెంటు వారి ము
ఖమున నవలంబించును. పరిశ్రమలను కొరతనువారు స్త్రీల
ముగ స్థాపించి దానికలన లాభముకాబట్టి ప్రజలకుపాపరాదు.
గర్భ మెంటువారు ఆయాపరిశ్రమలను గురించినవిషయములను
తెలుపవచ్చును. అది 1910 సం.లో ఇండియా కేంద్ర గృహ శా
ఖా వుంచేసిరి. దానివిషయములను తెలిపినంత మాత్రమున లాభములే
దు. మదరాసు గర్భ మెంటువారికి స్త్రీలకును పరిశ్రమలను
స్థాపించి చేయుటకు ప్రోత్సహింపబడిన చాలా లాభముకలదు.
గాజుసామానుల తయారుచేయుటకు నిర్దిష్టముగన్న ఏ
యూరొకమును కంటేను మిక్కిలి ఇండియాలో యేయే
రకపు గాజుసామానులు తయారుచేయుటకు వీలున్నదో? పరి
శ్రమలు చేయించి పెట్టబడిన గాజు. ఈలోపుగానే కొర
తము పోకొరతనుగన్న గాజు స్థాపించి యజమానులతో
నాలోచించి, వారు యిదివరకు తయారు చేయుచున్న
సామానులు గాక మరి యేయే సామానులు చేయ
వచ్చునో? ఆ స్థాపించి పరిశ్రమలు చేయవచ్చును.
నేనుచుండినప్పుడు ఫ్యాక్టరీలను చూచినాను. ఒకటిపనిని
ఆపివేసిరి. రెండవపనిని కొద్దికాలాలో ఆపివేయుటకు
నిర్దిష్టముగన్నది. ఈ ఫ్యాక్టరీలకు ద్రాగటిపట్టుటకు కావలసి
నంతటెట్లుబడి దబ్బులేకపోవుటయే కారణము. నిప్పుపుల్లల స్థా
పించియుజమానులకు యింకను ఒకటిరెండు యిబ్బందులుకలవు.
ఒకటిని నికట్టగొరకకపోవుట. ఈవిషయములో ఫ్యాక్టరీ
దీపాగమెంటువారి సాహాయ్యముతో పరిశ్రమలు చేసినగాని
లాభములేదు. ఆయాప్రదేశములలో స్థాపించిన పరిశ్రమల
యందు కొరతనువారు యిది వరకు గన్న యెక్కువ
అభిమానమును చూపవలెను. కొరతనువారికి కావలసిన
వస్తువుల నన్నిటిని స్వయం పరిశ్రమలయములలో కొనవలెను.
స్వల్పముగానుట్టుకు స్వయం పరిశ్రమలయములలో కొనవలసిన
ఎక్కువ వస్తువులు ఆముకలసి వచ్చుచున్నది. కాబట్టి
స్వయం పరిశ్రమలయములవారు స్వయం చేయగలిగినవస్తువుల
ను కొరతనువారు వారిదగ్గరే కొనవలెను.

కొన్ని సలహాలు.

- (1) తమ ఇంట్లోనుండి నాలు, పట్టు, గుడ్డలను
నేను సాలెవాండ్రుకొనుటకు, ఇత్తడి కస్తువులను తయారు
చేయు కంచరివారి కొరతను సాహాయ్య పరపతి సుఖములు
స్థాపించవలెను. సాలెవాండ్లు నాలు, కంచరివాండ్లు ఇత్తడి
కొనకొనుటకు సాహాయ్య పరపతిసంఘముల ఇనకొత్తరు
వారు సాహాయ్యము చేయవలెను. వారు తయారుచేసిన సర
కును ఆముకము చేయించుటకుపాడ సాహాయ్యము చేయ
వలెను.
- (2) క్రొత్తక్రొత్తయంత్రములతో పరిశ్రమలను గొండ్లకు,
కంచరివాండ్లకు చూపవలెను. మాత్రం పద్ధతులను మాత్రం నేర్ప
వలెను. క్రొత్తనాలు మగ్గులు, వానిని పనిచేయువిధము.
యిదివరకే సాలెవాండ్లకు చూపవలెను. కాని పట్టు నేతికాం
ద్రుకు కూడ కొత్తయంత్రములతో నేయవచ్చుటను నేర్పవలెను.
ఇత్తడి పనిముట్లై పూజచెప్పుటకు, వానికి మెరుగు
నెట్టుటకు ఉపయోగించు చున్న క్రొత్త యంత్రములను,
పని చేసి కంచరివాండ్లకు చూపవలెను.
- (3) ఫ్యాక్టరీ దీపాగమెంటువారు నిప్పుపుల్లలు, కలములు,
వెన్నెల తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీలకు కట్టకు కాకగా స్వయం
చేయవలెను. కొరతనువారు యామాత్రపు సాహాయ్యమునే
వీనచాలును. ఇంతమాత్రమునవేరారు పరిశ్రమలను ప్రోత్సహిం
చుటకు చేయగలిగినంత సాహాయ్యము చేసినాకని నేను లభ్యము.
కట్టా విషయములు ప్రవేశమానుకొనవలెను. బాయింట్లుస్తాకు
కంటేనిలకన్న వస్తువులు యితరుల సాహాయ్యమును కొరకయే,
ఒక్కొక్కరిగానే పరిశ్రమలను స్థాపించవలెను. ఇంగ్లండు
లో బాయింట్లుస్తాకు కంటేనిలు తయారుచేసినప్పటికీ పరిశ్రమలు
చాలా ఆధున్యము కలిగినవి. మొట్టమొదట
ఎకడో ఒకటి నిరుత్తు కొద్దిలో ప్రారంభించి
పరిశ్రమలు ఆధున్యముతో పరిశ్రమలను స్థాపించవలెను.
తయారుచేయుటకుకంటేనిలు బయలుదేరి ఆపరిశ్రమలనే
నెట్టుచుట్టునుండి సాదాగానెట్టికవి. కాబట్టి ప్రంగాలులోనుండ
ఎకడో ఒకడు. ఇందులో ఒక్కొక్కరై ఇతరుల సాహ
య్యములేకుండ పరిశ్రమలను స్థాపించి లాభముపొసి చూపవలెను.
కొద్దిగా యావిధముగ లాభమును పొందుచున్నందున డబ్బుల
వారిలో చాలామంది వారిమార్గమునే అనలంబించి తినుదబ్బు
తో పరిశ్రమలను స్థాపించురు.

ఒక డిప్రీమం ఇవ్వవలెను.

గర్భ మెంటువారి పడి పనిపోవుట.

బాంకిపురము ఏప్రిల్ 19:— డిప్రీమం ఇవ్వవలెను బుల్
గారు గుర్రపు స్వారిచేయుచుండగా నిన్ను ఛాపావద్ద పడి
పోయిరి. తరువాతి వీరుస్వస్థులై రాకుండగనే పనిపోయిరి.

గాడ్డెను రీచి బుడిచిపోలు.

కేసు నాయుదా వేయవలెను.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 19:— గాడ్డెను రీచిదగ్గ నొక బండిలో
బండిపోలు జరిగినది. రాజధాని కళాశాలలో చదువుచున్న
అతల కృష్ణగోను, కలకత్తా బడ్డెటు పులిక సహాయ సంఘా
దకుడగు విద్యావాధవిశ్వాసు, మెట్రెపిలేషనుకు చదువు
చున్న రజనీకాంతకు విద్యార్థి బంగారా ప్రత్తి యంత్ర
శాలలో పనిచేయుచున్న విజయ కృష్ణగోను, రాయపురము
నివాసియు నకంధ్రనాథ కట్టాచారీ అను వారలు ఈ బండి
పోటునందగ్గరును చాడ్చిపోయిరి. ఈ కేసు నేను అల్లిపురం
బాయింట్లు మేజిస్ట్రేటు గారివద్దకు విచారణకువచ్చినది. నేను
పరిచినప్పుడు కొద్ది ఇన పెట్టె క్తరు బి.కే. నను ఆర్. కే.
గోను; ఎన్. ఎన్. బట్టాచారీ రాధాచరణ పరమ
శివు, నతికాపాదగోను అను వారచేసిన నేరములను గురించి,
ప్రతిమను చాఖులేసిరి. వీరందరు ఇప్పుడు ఆయుధశాసనము
క్రొంద, చీఫ్ మేజిస్ట్రేట్ మేజిస్ట్రేటుకొద్దిలో విచారించబడు
చున్నారు. అతలకృష్ణగోను, విద్యావాధ విశ్వాసు, అను
వారిమీద సాక్ష్యములేదు. అందుచే వీరిద్దరు విడుదలచేయ
బడిరి. ప్రస్తుతపు జామీను ప్రతిమను రద్దచేయవలసినదనియు,
క్రొత్తవానిని వ్రాయించివుచ్చుకొనవలసినదనియు, దొరతనము
వారిపక్షమున వాదించబడినది. ఇట్లు చేయవలసిన యవసరము
లేదనియు, ఏకోజునైనను ముద్దాయిహాజరుగనట్లు మేజిస్ట్రేటు
గారు చేయగలరనియు, ఇందుకు ప్రస్తుతపువాండులో చాలు
ననియు, ఎన్. ఎన్. మల్లికుగారుచెప్పుకొనిరి. పూర్వముపుచ్చు
కొనినంతసామ్యు జామీనుపుచ్చుకొని, ముద్దాయిలను విడుదల
చేసిరి. కేసునాయుదా వేయబడినది.

ఒక విచిత్రమైన బుడిచిపోలు.

దొంగలు జన్మములని పన్నాగముపన్నుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 19:— కడవిన శనివారము రాత్రి
బాబుమహదేవ భట్టాయు వారియింట్లో నొక విచిత్రమైన
దొంగతనము జరిగినది. వీరిని భోరాయు గ్రామము. ఇది
దైముకు హార్వరు నబుడివిజనులొకరు. వీరు గ్రామపంచా
యతీ అధ్యక్షులు. వీరును, ఇంట్లోనివారును గాఢవిదాపర
వశులై యుండగా, ఎకడో ఒకడు మహదేవుని పోలీసు సబ్ ఇన్
క్తరు నేలుచుచున్నట్లు కబురు చెప్పిరి. తక్షణం రావలసినదని
కొరిరి. పాపమితడు నిజమునకొని బయలుదేరెను. అంతట
ఏడేమండ్రు గురు దొంగలు మీదపడి ఇంట్లోనికిగొని
వచ్చిరి. మరికొందరు బయటనుండి బాబులను కేల్పవారం
భించిరి. తాము చృతలయియు, కొంపకు దోచికొనుటకు
వచ్చితిమనియు, దొంగలు చెప్పిరి. ఇనుపవెల్లె తాళముచేతు
లను తెచ్చుకొనిరి. పాపమితడు తాళముచేతులను దొంగల
కీచిచేసెను. దొంగలు చాల ఆస్తిని పట్టుకొనిపోయిరి.

లాహోరు

స్వేషము కమిషనరులు.

మిల్టానలో విచారణచేయుదురు.

లాహోరు ఏప్రిల్ 19:— హిందూదేశీ రక్షణశాసన
ప్రకార మున్నైన స్వేషముకమిషనరు నేడు మొదలు లాహో
రులోగాక మిల్టానలో విచారణ ప్రారంభింతురు. లాహోరు
స్వాయస్థానమువారు 20 వ తేదీనుండియు విచారణ ప్రారం
భింపవలసియుండెను. కాని, వారివిచారణ మరికొన్ని దినము
లాలస్యము కావచ్చును.

నల్లదూషణముగకు ప్రేరేపన.

లాహోరు ఏప్రిల్ 19:— భాల్నాపనికి పోకత్తన
గాభాల్నాపంతిషయమునకుభాల్నాపంతిమును (ఒకటింది
నందులకు కానరాదు, విషంబుయిదట్లు అనువాయలు సాటి
యలో విచారించబడుచున్నారు. ఈపుస్తకమునందు నీక్కుల
మతమునుగురించి నింకయుగ వ్రాయబడినది. వీరికి చెరి యొక
సలహా ఇయ్యదును చెరి య200 లు బాల్నానాయకునిధించిరి.
సాటియలో మిథ్యస్వాయస్థానమున బహుశా అప్పీలుచేయు
దురు. ముద్దాయిలు ఆర్యసమాజికులట, అది బుల్లెటిక్ వ్రాయు
చున్నది.

హిందూస్తాను స్వాంతు కేసు

తీర్పులోని కొన్ని సంగతులు

లాహోరు ఏప్రిల్ 19:— హిందూస్తాను స్వాంతుకు
ఇదివరకు మేనేజరు డైరెక్టరుగ నుండిన దొలతరాయికి 4
సంవత్సరములును మేనేజరు హాల్కెండ్రియకును, ఒక సంవత్స
రమును కీర్తి విధింపబడినది. వీరు జమాఖర్చు పత్రములనుదిద్దిరి.
ఈ కేసులో చీఫ్ కోర్టు వారిచ్చిన తీర్పునేడు పంజాబీ పత్రి
కలో ప్రకటింపబడిన దానిలో నీక్రింది సంగతులున్నవి.
భాగస్వాములకు చాలెరురాయి ఎక్కువ లాభముపొంది వెట్టిం
చెను. దాని కలన ఆక్రమముగ తాను లాభము పొందెను. మరి
యు భాగస్వాములకు లాభము కలిగించెను. అయ్యాదగ
ప్రవర్తించెను. ఈసామ్యువీరిని క్రిమిపాటింతుగారు వాదించిరి.
దీనికలన తప్పులేదట. ఇదిసరికాదు. భాగస్వాములును చాలెత
రాయి సామాన్యలకలె డబ్బుఖర్చు వెట్టుటకు వీలలేదు.
డబ్బునుదాచికొనినవానికి వీరు తీరవారులు. వీరికిజవాబుదారి
ఉన్నది. ఇదిఒకలిమి తెడు కంటేనిక రిజిస్టరుచేయించబడినది.
లాభముగవచ్చిన సామ్యులొకండి మాత్రమే వీరిలాభము
పుచ్చుకొనుటకు హక్కుగలదు. వీరుకొనుటకుకంటేనిలనున్న
నిబంధన ప్రకారమునదనుకొనవలసియున్నది. లాభముమట్లుకే
వీరికహక్కున్నది. ఇంతకంటేనికే హక్కులేదు.

పిషావరు.

పిషావరు స్వాంతు లెక్కలను స్వస్థించుట.

లాహోరు ఏప్రిల్ 19:— పిషావరు బాంకి దివాలా
తీసిగిది. ఆ బాంకికి మేనేజరుగా నుండిన పరుమాం దను
నతడు జమాఖర్చు లెక్కలలో దొంగవ్రాతలను వ్రాసిన నేర
మునకు మిల్టానలో మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు భాను
మైదుల్లాగారికలన విచారించ బడుచున్నాడు. అతనిని జామీను
నిద విడుదలచేయుటకు స్వాయాధిపతి నుంగీకరింపలేదు.
బుజుములను తీర్మానము చేయువారు నిన్ను ను సమావేశమైరి.
స్వేషములిక్కిదేవునుండి రాయి దామోద్దరదాను గారేగర్చరిన
విధానము చర్చించబడినది. దాని భావము సమాకరణము.
కార్యనిర్వహణమును, రావలసినసామ్యును రాబట్టుట, దావాలు
లెక్కలను పరిశోధించుట యనుమాను తెగలక్రింద భాగించుట
ఈబుజుతీర్మానాధికారులయజ్ఞానసారము మిల్టానూ రావ
ల్లిండి లూథియానా లాహోరులోనున్న వారువారియధికార
ప్రాంతములయందుబుజుములనురాబట్టెదరు. దావాలు లెక్క
లపరిశోధనమును లాహోరులో బాయింట్లు జరగలు లిక్కిడేట
రుగారి యాజమాన్యముక్రింద నిర్వహించబడును. ఈయనొక్క
గులు చేయవలసినపనివారియేకలసినమాల్యమున్నగు విషయ
ములు సంస్కరింపబడును. భవముస్వములేకుండచూడబడును.

హరిద్వారము.

హరిద్వార తీర్థమున గలిగినవివర్తన.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 16 హరిద్వార మేలానుందు
సంభవించిన వివర్తనగూర్చి యీక్రింది వివరములు తెలిసినవి.
ఈనెల 18 తేదీ 4 - 50 గంటలకు హర్మిన్ద్రానగంట సమీ
పమునన్న యేటవాలు స్థలమును దిగుటకొక నెద్దగుంపు
బయలుదేరెను. దిగుచుండగ నీగుంపులోని ముడుగుబుజుయిద్దరు
కాలుసారిడిరి. పోలీసువారుప్రత్యేకంగాపులముల 22
రు పడిత్రొక్కుచునందు హతులైరి. అంతయుకొన్నినిమిష
ములలో జరిగెను. పోలీసువారు వెంటనే క్రమముమిల్పిరి.
కొంతమంది యువోగీయులను అప్పహచ్చటికి వచ్చియున్న
ఇండియా నేక సంఘమునందలి సభికులును భామోహాత్రముగ
సాయమునర్పిరి. దెబ్బలు తినినవారిని దీసికొని పోవుటకును
చికిత్సయొనర్చుటకును వయద్యసాహాయ్యము వెంటనే వచ్చెను.
ఆనాడిక నేమియు సంభవించలేదు. ఉత్సవములు జరుగునపు
డెల్లరు రీ లక్షలమందికి పముగా జనులుకూడెడివారు. ఈవిష
తార్కరణములను జిల్లాకలెక్టరుగారు విచారించు చున్నారు.
హతులయినవారిలో 9 గురుస్త్రీలును 18 పురుషులునున్నారు.

సిల్లూ.

యద్ధము, తెల్లి గ్రాము.

సిల్లూ ఏప్రిల్ 19:— యద్ధముజరుగుచున్నందున తెల్లి
గ్రాములకు సంబంధించి కొన్ని నిబంధనలుచేయబడినవి.
ప్రతి తెల్లి గ్రామునకును విషయమున చివర ను
సంపువారి ఇంటి పేరు నిర్దేశవలెను. ఈ విషయమును
తెల్లి గ్రాములకు పంపుచారందరు తెలిసికొని అట్లుచేసినయెడల
చాల ఇబ్బందిలేకుండపోవును. గ్రామ, మేరి, అబ్దులు, వంద
పు, తొండ్రీ, తల్లి అవి సంతకములచేసి కొందరు తెల్లి గ్రాము
లను పంపించుచున్నారు. ఇట్టి తెల్లి గ్రాములేనియు కంటబడ
లను పంపించుచున్నాడు. ఇట్టి తెల్లి గ్రాములేనియు కంటబడ
రు, అందుచేత నీవిషయమై తెలియజేయబడినది. కంటేనినేరు
గాని, క్లుప్తీకరించి రిజిస్టరుచేయించుకొనన చిరువామాను ఇంటి
పేరుగ నుపయోగించుకొనవచ్చును.

LONDON, April 16.

South the twenty-fourth Brigade towards similarly held up by machine guns. The fifth Brigade, on the right of the Twenty Fourth, held up by machine guns from a bridge over the slaves, north-west of Bois du Biez. The Dehra Dun and Jullunder Brigades moved to attack Bois du Biez, but were held up on the line of the River Deulayes by an enfilading fire from the defended bridge, which was assuming considerable importance. Artillery was brought to bear on the bridge while Sir Douglas Haig directed the First Corps to despatch some battalions in support of the attack on the bridge, but darkness falling and the enemy receiving reinforcements, further progress could not be attained. The Fourth and Indian Corps proceeded to consolidate their position, whilst these operations were proceeding, and the First Corps attacked from Givenchy, but the enemy's wire was insufficiently cut and little progress was possible. The Fourth and Indian Corps renewed their attack on March 11th, but it was soon seen that further advance was impossible till artillery had dealt with various houses in the defended localities. Efforts were made thus to direct artillery fire, but the weather did not permit of aerial observation, and telephonic communication being broken it was impossible to do this with sufficient accuracy. Even when our troops had stormed a house here and there it was impossible to check our artillery, and consequently the infantry had to withdraw. The same unfavourable conditions prevailed on March 12th. The Fourth and Indian Corps gallantly attempted to capture strongly fortified positions, but were unable to maintain themselves although they succeeded in holding them for some hours. The Germans violently counter-attacked, supported by artillery, but were easily repulsed.

Offensive Operations Suspended.

As most of the objects had been attained, offensive operations were suspended and the ground won was held and consolidated. Cavalry were in readiness to follow up the infantry success.

Cavalry and Artillery Work.

The Fifth Cavalry Brigade made a considerable advance, but the situation was not so favourable as had been hoped, and consequently no further action by cavalry was advisable. Artillery of all kinds was handled with the utmost energy and skill and rendered invaluable support.

Field Marshal's Opinion of the Battle.

The Field Marshal declares that his estimate of the battle is best expressed in his order to Sir Douglas Haig conveying "warmest appreciation of the skilful manner in which orders had been carried out and fervent appreciation of the magnificent gallantry and devoted and tenacious courage of all ranks whom Sir Douglas Haig ably led to victory."

H. R. H. The Prince of Wales.

The Field Marshal concludes:—The Prince of Wales is the bearer of this despatch. His Royal Highness continues to make most satisfactory progress. He was on my staff as Liaison Officer at the battle of Neuve Chapelle, and the reports of Generals agree in commending his thoroughness. I myself have been very favourably impressed by the quickness with which his Highness has acquired a knowledge of the service and his deep interest in the welfare of the men, who greatly appreciate his visits. The Prince did duty for a time in the trenches with his battalion.

The Bishop of London and Sir W. Robertson.

The Field Marshal warmly commends the untiring devotion of the Bishop of London and the able, devoted assistance of Lieut-General Sir William Robertson. Many other names form the subject of a separate report.

Loss of British Submarine 'E 15'.

LONDON, April 18.

The Press Bureau announces that the British submarine E 15 made a difficult reconnaissance in the Kephez minefield in the Dardanelles yesterday but ran ashore.

Crew Rescued and Interned.

An official Constantinople communique says that the officers and men were rescued and made prisoners.

Constantinople Communique.

LONDON, April 18.

AMSTERDAM.—A Constantinople communique says "E 15" was sunk in the Dardanelles. Three officers and twenty-one men of a crew of thirty-one were rescued and captured.

Rumoured Naval Actions.

Statement by Mr. Churchill.

LONDON, April 19, 4-35 A. M.

Mr. Churchill, in a statement to the press denying rumours recently current, says:—"There has been no naval action of any kind in the North Sea during the last month.

Reuter's Managing Director of Reuter's telegraph company was yesterday found lying dead in his room near Reigate. A revolver, which had been discharged, was found, and there appears to be little or no doubt that the Baron fell by his own hand. He was greatly overwrought by the sudden death of his wife, to whom he was warmly attached and whose body still lies in his house awaiting interment.

LATER.

Baron De Reuter's body was found in the summerhouse. A letter was on the table addressed to "The spirit of my dear wife Edith." The Baron and Baroness will be buried together at Reigate on Thursday.

How Mr. Gladstone Died ?

LONDON, April 19.

The Welsh Fusiliers went into trenches on April 10th and Mr. Gladstone on the following Tuesday. He was on a parapet endeavouring to locate a sniper when he was shot in the forehead.

An Aviator's Daring.

LONDON, April 19.

An English aviator dropped bombs on the station at Haltingen, destroying a hundred yards of railway. He flew up the Rhine in the direction of Mulhausen, escaping five forts.

The Next Football Season.

LONDON, April 19.

It is officially announced that there will be no cup or league football next season unless the war is ended.

FRANCE.

French General Decorated.

By Prince Arthur of Connaught.

LONDON, April 19.

PARIS.—Prince Arthur of Connaught on behalf of the King, has decorated General Liaunoury, who was recently wounded, with the Grand Cross of the Order of St. Michael and St. George.

Paris Communique.

LONDON, April 19.

PARIS.—A Communique says:—The British carried two hundred metres of the German trenches in Belgium near Zwartelen and maintained and consolidated the ground won in spite of the counter-attacks. We made appreciable advance in Alsace on both banks of Fecht and occupied the crest of Burgkorpfe southwest of Schilleckerwasser directly dominating the valley. We also made noteworthy progress on the south bank from Schnepfenriet district and occupied notably a series of commanding heights. We captured a section of mounted artillery and two quick firers.

RUSSIA.

The Struggle for the Carpathians.

Fierce and Desperate Fighting.

Russian Official report.

LONDON, April 19.

PETROGRAD.—An official statement says at the beginning of March, (old style,) the only portion of the principal chain of the Carpathians in the possession of the Russians was the region of the Dukla Passes. All the other passes were in the hands of the enemy. We decided before the season of the melting of snows and bad roads to extend our positions dominating the outlets into the Hungarian plain. The great Austrian forces, which were concentrated for the purpose of relieving Przemyśl were then between the Lupkoff and Uszok passes, and our grand attack was planned for this sector. To facilitate a frontal attack over difficult ground it was decided to make an auxiliary attack in the direction from Bartfeld to Lupkoff. This began on March 19th, and was completed on March 23rd, and the main attack began on March 28th in the direction of Baligrod enveloping the enemy's positions on the west at Lupkoff and on the east at the source of the river San. The enemy offered a most desperate resistance, bringing up every available man, including German troops and numerous dismounted cavalry, his effectives on the Bartfeld-Uszok front exceeding three hundred battalions. Notwithstanding this and the great natural difficulties we completed our task by April 5th. Subsequently fighting in the Carpathians was concentrated in the direction of Rostok, where the enemy, notwithstanding enormous losses delivered on the 16th instant with great forces sixteen barren attacks on the heights we occupied east of Telepotsch.

IN.

The London correspondent of the "Gazette" cables on the 16th that the Smyrna are leaving for, or a superior. An impression prevails in the town. Military requisitions still

The Sultan's Decision.

Announced in the Recent C.

A correspondent of the "Temps" states that the Sultan of Turkey announced to the recent Council of Constantinople his intention to abdicate should the Young Turks, but rather never have reigned than to see the their politics had brought upon the country.

The Dardanelles.

Bombardment Resumed.

LONDON, 19.

ATHENS.—The bombardment of the Dardanelles resumed on Saturday.

Turkish Aeroplane's Failure.

A Turkish aeroplane dropped bombs on the war Tenedos, but missed and the aeroplane was pursued by allied seaplanes but it escaped.

The Action In Shaiba.

Turkish Force in Disorganized Retreat.

SIMLA, April 19.

Latest reports from Basra show that the Turkish force opposed to us near Shaiba on the 14th April is in full retreat up the Euphrates. The force was seen on the 15th near Retawi, over thirty miles northwest from the battlefield of the 14th, retreating in an entirely disorganised manner, part of the force moving by land and part in country-boats of every description.

The Enemy's "Loss".

The enemy's losses on the 14th are estimated at 2,500.

AUSTRIA.

Failure of German Efforts.

To Effect Agreement with Austria.

LONDON, April 19.

ROME.—It is authoritatively announced that notwithstanding the German efforts to secure an agreement between Italy and Austria on the lines of territorial concessions, the negotiations have failed.

HOLLAND.

German Explanation to the Dutch Nation.

LONDON, April 19.

AMSTERDAM.—In reply to the Dutch protest Germany says she had no intention of attacking a Dutch vessel but it is possible that owing to an unfortunate accident the steamer 'Katwijk' was torpedoed by a German submarine. If this is proved to be so an enquiry which will be instituted, Germany will not hesitate to apologise and offer full compensation.

ITALY.

Attack by Austrians on the Frontier.

Assailants Repulsed.

LONDON, April 19.

PARIS.—A Milan telegram says that the Austrians on the frontier attacked the Eleventh Bersaglieri, which repulsed their assailants and followed them for two hundred yards into Austrian territory.

Losses on the Both Sides.

There were losses on both sides, which are said to include at least a hundred killed.

Report on the Incident Called for at Rome.

The colonel of the Regiment has been ordered to Rome to report on the incident.

duced in consequence of the fact that the surnames of the senders of the messages are still in the telegraph offices in India signed "John," "Mary," "Abdul," "Mother" etc., none of which can have been asked to call attention to may be added that the name of a firm abbreviated address is admissible as a

CALCUTTA.

Arden Reach Dacoity Case.

Case Postponed.

CALCUTTA, April 19.

Atul Krishen Ghosh, a student of College, Baidya Nath Biswas, Sub Editor of Budget, Rajoni Kantho Basu, matriculant, Bejoy Krishen Ghosh, employed in Mill, and Narendra Nath Bhattercharjee were charged with having committed dacoity at Garden Reach, came on for hearing at Magistrate of Alipore to-day. When the case came on, the Court Inspector submitted charge sheet 395 I. P. C. against B. K. Basu, R. K. Bhattercharjee and two others persons named Charan Pramanick and Patit Pabon Chosh present undergoing trial in the Chief Magistrate's Court on charges under the Arms Act. It was further intimated that there was no evidence against Atul Krishen Ghosh and Baidya Nath Biswas. The Magistrate thereupon discharged the two latter accused. It was also urged on behalf of the Crown that the present bail bonds be cancelled and fresh ones taken. On this Mr. S. N. Mullick submitted that there was no need for such measure being taken as the Magistrate was quite competent to compel the attendance of the accused on any day he liked on the strength of the present bonds. The Magistrate ordered the accused to be released on the same bail and postponed the hearing of the case.

A Curious Dacoity.

Dacoits Represent Themselves as Germans.

CALCUTTA, April 19.

A dacoity of a curious nature was committed in the house of Babu Madhob Chatterjee President, Panchayat of Dhora, Magrahat, in the Diamond Harbour sub-division, on the night of Saturday last. It appears that while the President Panchayat and the inmates of his house were fast asleep at mid-night some persons called from outside the house that he was urgently wanted by the local Sub-Inspector of Police. As he left some six or seven dacoits dragged him back into the house while others began to fire bombs outside. The President of the Panchayat was told by the dacoits that they were Germans and had come to plunder his house. They demanded the keys of his iron safes which were handed over to them. The dacoits after ransacking the house decamped with cash and jewellery of considerable value.

The Indian Football Association

CALCUTTA, April 19.

At the 21st annual general meeting of the Indian Football Association at the Y. M. C. A. Sir Lawrence Jenkins presided. All the Clubs but two on the governing body were represented. The proposal of electing H. E. Lord Cramichael as Patron was unanimously carried. Sir Lawrence was re-elected as the President and the following are the members of the Council for ensuing year:—Messrs. Crawford, Medlycott, Cooper, Barber, Richardson, Buck, Lowman, Bose, Ganguli, Mitter, Jah and Father Power.

BEHAR.

Death by Falling from Horse

BANIKPORE, April 19.

Mr. Bull, the District Engineer was thrown from his horse at Chapra yesterday and died without regaining consciousness.

at Patiala,

bulletin" reports that Rai and Bisham-att, who were being tried at Patiala for publishing a book entitled "Khalsa Panth K" or "Truth about Khalsa Panth," which was said to have injured the religious feelings of the Sikhs, were sentenced each to one year's imprisonment and fine by the Nazim on Saturday last. An appeal will be filed to the Chief Court, Patiala. The accused is said to be Arya Samajists.

Hindustan Bank Case, Daulat Rai's Dishonesty.

LAHORE, April 19.

The following is from the judgment of the Chief Court published to-day by the "Punjabee" in the Hindustan Bank balance sheet falsification appeals, in which Daulatrai, late Managing Director and Manager were sentenced to four and one years imprisonment.—By his act Daulat Rai caused wrongful immediate gain to himself and other shareholders to the extent of the enhanced dividend and so acted dishonestly. It is idle to argue as Mr. Kirpatrick does that the money was theirs and there could be no wrongful gain in their taking it. They and Daulat Rai were not private persons with no duty to their creditors. They and he were persons registered as a "limited" company and admittedly under legal obligation to take dividends only out of the profits and he was under a legal contract to observe the articles. Their property in bank apart from profits was not theirs to use as they liked."

BOMBAY.

Young Men and Public Affairs.

BOMBAY, April 19.

The Hon. Mr. Setalvad, who was entertained by the members of the Aryan Brotherhood to dinner last night, replying to the toast, advised the young men to devote some time to the service of the country. He said that he regretted that some of the younger men, University men, following various professions, unfortunately did not seem to be as keen in public affairs as the previous generation had been, and he hoped that, although they were greatly occupied in their professions, in which competition was getting very keen, they would remember that they owed something to their country and their people, and would devote some of their time to public affairs.

The Mail Steamer.

BOMBAY, April 19.

The "Salsette," with the outward mails of the 3rd instant, is expected to arrive in Bombay at daybreak on Friday, the 23rd instant. The "Medina," with the homeward mails of the 27th ultimo, arrived in London on Saturday last.

Somaliland.

A Fight Between Friendlies and the Mullah.

BOMBAY, April 19.

The Aden correspondent of the "Times of India," writing by the latest mail, refers as follows to fresh military operations started by the Dolbahanta Habr Yunis and Habr Talisala clans against the Mullah:—According to reports received this morning from the Somali Coast the Dolbahanta, Habr, Taljaala and Habr Yunis have attacked Jidali, which is about two days' march from Meit and is held by the Mullah's men and a severe engagement took place between them, resulting, it is said, in the defeat of the friendlies with a loss of over 200 killed and wounded. The Mullah's followers are also said to have captured a number of the Dolbahanta and Habr Yunis. The Mullah's men are reported to have lost about 100. I hear that the Mullah is making preparations for an advance against the Dolbahanta country.

Professor Ramamoorti Naidu ; the Indian Sandow.

PORBANDAR, April 19.

A grand benefit night was given yesterday by Professor Ramamurti in aid of the War Fund under the patronage of Major Hancock the Administrator of Porbandar. The pandal was overcrowded. Major and Mrs Hancock and other Europeans State Officers and Citizens were present. Major and Mrs Hancock were profusely garlanded after Professor Ramamurti finished his feats of strength. Major Hancock thanked him for his loyalty and sympathetic help to the War Fund. He also presented a handsome gold medal to the Professor and during his stay here he and his troupe were treated as guests.

Professor Ramamurti in reply thanked Major Hancock and wished every success to His Majesty our Gracious Emperor and the Allies. He also accepted the request to give another benefit night to the Panjarapole Fund to-day. He will leave to-morrow morning for Dhoraji by a special train. After staying fifteen days in Kathiawar he will proceed to Ahmedabad.

Telegraph Notice.

MADRAS, April 19.
Private Messages for "Buarah" are liable to delay.

The Governor's Nilgiri District Tour.

Enthusiastic Welcome.

COONOOR, April 20.

The tour of the Governor of Madras in the Nilgiris opened yesterday. Glorious weather marked the event. Lord and Lady Pentland left the Government House yesterday morning via Wellington for Kotagiri. The tour was accomplished in motor cars. Throughout the routes were lined with constables while large gatherings from different hills and valleys accorded a cordial welcome. The party consisted of the Military Secretary, the Private Secretary, the Superintendent of Police, the Collector of Nilgiris and the Revenue Divisional Officer. Kotagiri was reached at 11-30. There were three arches on the public roads bearing suitable inscriptions. Kotagiri is an important sanitarium. Its climate attracts visitors from all parts of India. Their Excellencies visited the Local Fund Hospital and motored up further three miles to Ros Roy Tea Estate which is approximately four hundred miles in acreage having a large number of labourers. After lunch Their Excellencies started for Hubathally, a Badaga village behind the Cordite Factory and about Arevankadu Railway station. There is a population of nearly eight hundred Badagas in that village. The majority of them are cultivators while some of them having taken advantage of western education, are now employed in various capacities as clerks vaccinators, and school masters. The village is under the control of the Contonment authorities. One remarkable feature was that the residents had nothing in the shape of any grievance to express to the Governor. The headman of village is J. J. Bellie Gowder, District Board Member. In the heart of the village an oblong shaped pandal richly decorated was erected for the reception of Their Excellencies. At the entrance to the village there was an arch with golden letters "welcome". The road leading to pandal was decorated with flags. In front of the pandal there were inscriptions "God save His Most Gracious Majesty" below it was "God Bless Their Excellencies Lord and Lady Pentland." On the other side of the Pandal there was an inscription "God Bless Our Troops at the Front". On arrival Their Excellencies were received by J. J. Bellie Gowder and Parvati little daughter of Gowder attired in pink dress who presented Lady Pentland with a bouquet and Lord Pentland with a button hole. Lord Pentland inspected a company of Police constables who are doing duty at the Cordite Factory drawn near the pandal under Mr. Tottenham Assistant Superintendent.

The Governor in a short speech reminded them that they had a great responsible duty to perform and was pleased to hear they proved faithful to it. Their Excellencies visited different houses at Hoobathally. The first villager who greeted them was uncle of Bellie Gowder, aged 95 years who was the first village Monegar. Their Excellencies went into some of the houses making kind enquiries while Lady Pentland presented several Badaga children with flowers. Their Excellencies were shown the oldest houses said to be over two centuries old kept as historical memento where religious ceremonies are performed & also a new house built according to modern sanitary methods there being a marked difference to other Badaga huts which were low roofs, badly ventilated with three narrow rooms. Their Excellencies partook of tea and witnessed a Badaga "Kolattam." The whole village wore a festive appearance. The hill tribes mustered strong and were highly pleased with Their Excellencies visit. Time seemed to be flying off and as the shades of evening began to fall Their Excellencies took leave of the assembly. Prominent among those present were the General and Mrs. Humphreys, Colonel and Mrs. Babington, Major and Mrs. Sturrock, Messrs Walkere Coleridge and Ward, Mrs. and Miss Reynold, Mrs. Young, Bellie Gowder then garlanded their Excellencies and as the motor car climbed up to Ootacamund Government House a large number of spectators cheered them. The Governor of Madras recorded the following remarks in the visitors book of the Local Fund Hospital Kotagiri. "I am glad to have had an opportunity of visiting the hospital to-day and to find everything in good order."

Weather Report.

SIMLA, April 20.

A few light thundershowers occurred in south Peninsular. Elsewhere the weather has been dry.
FORECAST:—No great change.